

Kortenaken

Externe omgevingsanalyse

Bijlage bij het meerjarenplan 2020 - 2025

Kadering van de omgevingsanalyse

Externe omgevingsanalyse

De overheid vraagt alle besturen een meerjarenplanning op te maken binnen de beleids- en beheerscyclus. De omgevingsanalyse is een verplicht onderdeel en een eerste stap van deze planning.

Via een omgevingsanalyse krijgt het bestuur een goed onderbouwd beleid, houdt het rekening met de tendensen in de maatschappij en verkrijgt het de specifieke kenmerken en gegevens van het bestuur die van belang zijn. Een omgevingsanalyse is immers een analyse van de eigen organisatie in relatie tot de verschillende omgevingsfactoren, uitdagingen en spelers uit de omgeving en bestaat uit 2 delen:

- (1) Een externe omgevingsanalyse: een analyse van de bredere en directe omgeving waarbinnen het beleid van het bestuur zich afspeelt
- (2) Een interne omgevingsanalyse: een analyse van de eigen organisatie

Dit rapport, opgemaakt door Smart Belgium Services, omvat de externe omgevingsanalyse.

Het bestuur wordt in dit rapport regelmatig vergeleken met cluster, provinciale (Vlaams-Brabant) en gewestelijke (Vlaams gewest) gemiddelden. Zo ontstaat een ruimer (vergelijkings)kader waartegen de profielschets van het bestuur kan worden geplaatst.

Van omgevingsanalyse naar strategie en implementatie

Deze externe omgevingsanalyse, de eerste stap binnen de beleids- en beheerscyclus, staat niet alleen. Samen met de interne omgevingsanalyse vormt ze een cruciale input tot het identificeren van een aantal aandachtspunten en prioriteiten. Op basis daarvan definieert het bestuur een strategie, het meerjarenplan en het bijhorende financieel plan. Die elementen zijn de leidraad voor de implementatie van de nodige initiatieven om de prioriteiten en de uitdagingen van het bestuur te realiseren.

Om de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen te integreren in deze omgevingsanalyse, werd er ook gebruikt gemaakt van de vijf pijlers van de duurzame ontwikkeling. Deze clustering wordt internationaal gebruikt en bestaat uit: people, prosperity, peace, partnership en planet. Elke pijler omvat enkele belangrijke thema's/doelstellingen omtrent duurzaamheid. Per topic in de analyse, zullen één of meerdere thema's gelinkt worden. Dit linken zal gedaan worden door het icoon van een thema bij het topic te plaatsen waar het thema bij hoort. Onderstaande figuur toont de vijf pijlers en hun thema's visueel. In appendix kan de uitgebreide uitleg over de thema's worden teruggevonden.

Samenvatting

Externe omgevingsanalyse - samenvatting en aandachtspunten

Tegen 2050 zullen er in Vlaanderen een heleboel extra uitdagingen zijn, waaronder: 478.000 extra huishoudens, toenemende klimaatsverandering, mobiliteitsproblemen en vergrijzing. Vlaanderen heeft daarom in 2016 haar nota "Visie 2050: een langetermijnstrategie voor Vlaanderen" voorgesteld.

Vlaanderen wilt in 2050 een sociaal, open, veerkrachtig en internationaal Vlaanderen zijn dat welvaart en welzijn creëert op een slimme, innovatieve en duurzame manier en waarin iedereen meetelt. Om voorbereid te zijn op deze uitdagingen, is een strategie van cruciaal belang. We leven namelijk in een wereld die constant beweegt; zowel kennis als mensen, als kapitaal, data en goederen veranderen onophoudelijk. Vandaar dat het cruciaal is om deze veranderingen te begrijpen, zodat een bestuur een strategie en beleid kan ontwikkelen om deze veranderingen aan te pakken op een efficiënte manier.

Deze externe omgevingsanalyse heeft als doel een globaal beeld te schetsen over bepaalde punten die verder kunnen dienen als motivering en verantwoording van beleidsprioriteiten en beleidsdoelstellingen in het meerjarenplan. In de analyse wordt gefocust op 4 onderwerpen:

Als eerste element werd de (1) **demografie** van Kortenaken nader bekeken. Hierbij werd de bevolkingsomvang, de evolutie van de bevolking en de samenstelling van de bevolking geanalyseerd. Vervolgens is er dieper ingegaan op de (2) **huisvesting** in de gemeente. In dit onderdeel werd de evolutie van de verkooptransacties en de betaalbaarheid van woonhuizen en appartementen bekeken. Als derde punt werd het (3) **leven en de vrije tijd** in de gemeente geanalyseerd. Daarbij werd de algemene tevredenheid bestudeerd en de tevredenheid op het vlak van cultuur, vrije tijd, natuur, milieu, veiligheid, ouderenzorg, onderwijs en mobiliteit. Als laatste punt werd de (4) **lokale economie en werk**, waaronder ook het sociale aspect en armoede vallen, bekeken. Een groot deel van de cijfers wordt in het rapport vergeleken met de provincie (Vlaams-Brabant) en het gewest (Vlaams). Naar die twee wordt frequent verwezen met de term 'referentiegebieden'. In de sectie 'leven en vrije tijd' wordt naast de provincie ook vaak vergeleken met de Belfiuscluster waarin Kortenaken zit (V5 - Woongemeenten met vergrijzende bevolking).

Samenvattend kan gesteld worden dat Kortenaken op het vlak van **demografie** een gemeente is met een gestaag groeiend bevolkingsaantal. De totale bevolking bedroeg 7.875 inwoners in 2018. Het bevolkingsaantal groeide in een golvende beweging van 2011 tot 2016 (+1,7%), maar daalde dan in de twee daarop volgende jaren. In vergelijking met de provincie (Vlaams-Brabant) en het gewest (Vlaams gewest) valt te zien dat de bevolkingsgroei van de gemeente zich altijd onder het niveau van de twee andere gebieden bevond en ook het enige gebied is waar de bevolking in 2017 en 2018 daalde. Eén van de drijvers van deze groei, de natuurlijke aangroei, schommelde historisch gezien maar daalde ook sterk. De tweede drijver, het migratiesaldo, schommelde sterk rond de niveaus van de referentiegebieden, maar lijkt sinds 2014 wel heel sterk te dalen zonder teken van recuperatie. Verder ligt het aandeel jongeren heel wat lager dan in de referentiegebieden en het aandeel ouderen hoger. De gemeente ondervindt ook een licht dalende trend voor het aandeel jongeren (0-24 jaar) en een licht stijgende trend voor het aandeel ouderen (65+ jaar). Het rusthuis in Kortenaken zou hier een verklarende factor kunnen zijn. Deze trends zijn wel ook in gelijkaardige mate te zien in de provincie Vlaams-Brabant en het Vlaamse gewest. Tegen 2030 wordt verwacht dat de leeftijdscategorie 40-65 jaar zal dalen en dat de andere leeftijdscategorieën zullen stijgen. Op het vlak van nationaliteit en herkomst heeft Kortenaken een relatief laag aandeel van mensen met een niet-Belgische geboortenationaliteit. Het absolute aantal niet-Belgen stijgt weliswaar jaar na jaar. De grootste groepen met een niet-Belgische geboortenationaliteit komen uit Oost-Europa en Nederland.

Op het vlak van **huisvesting** kan afgeleid worden dat het aantal verkooptransacties van woonhuizen en appartementen schommelde doorheen de jaren. Er worden wel relatief weinig appartementen verkocht. Voor het aantal verkochte appartementen moet worden opgemerkt dat de cijfers niet altijd ingevuld waren per kwartaal, wat een vertekend beeld zou kunnen geven. Voor de prijzen van de woonhuizen kan een schommelend, maar stijgend patroon worden waargenomen. Over de appartementsprijzen was geen consistente info beschikbaar (vb. geen volledige data te vinden op Statbel, kadaster).

Verder kan opgemerkt worden dat Kortenaken relatief goed betaalbaar is in vergelijking met de provincie en het gewest, wat vooral komt door de relatief lagere mediaan woonhuisprijzen en niet door hogere gemiddelde inkomens. Ten laatste valt het ook op dat de ratio sociale huurwoningen op het totaal aantal particuliere huishoudens veel lager is dan de gemiddeldes in de provincie en het gewest. Er wordt hier echter verwacht dat er in de toekomst ongeveer 40 sociale huurwoningen zullen bijkomen (waaronder ook service flats).

Indien de **tevredenheid** over de gemeente nader bekeken wordt, kan worden gezien dat er in Kortenaken vrij goede scores behaald worden. 77% van de ondervraagden is tevreden over de gemeente, terwijl die score in de cluster en het gewest respectievelijk 78% en 77% is. Over het algemeen zijn er positieve resultaten op te merken voor de meeste categorieën. Op cultureel vlak is er nog ruimte voor verbetering op het vlak van uitgaansgelegenheden en recreatiemogelijkheden. Ook op het vlak van tevredenheid over ouderenvoorziening en omtrent openbaar vervoer is er nog ruimte voor verbetering.

Op het vlak van **lokale economie en werk** kan worden waargenomen dat Kortenaken een nettogroeiratio (2,3%) heeft die lager is dan de ratio's van de provincie (4,7%) en het gewest (4,2%). Dit komt vooral door de relatief lage oprichtingsratio van de ondernemingen. Een middenstandsraad en werkgroep rond ondernemen zouden deze oprichtingsratio kunnen stimuleren in de toekomst. De werkloosheidsgraad in de gemeente ligt ver onder die van de provincie en het gewest en dus zijn er veel mensen die in of buiten Kortenaken aan werk geraken. Er zijn echter wel weinig jobs ingevuld ten opzichte van het totaal aantal mensen in de gemeente, wat zich uitdrukt in een relatief lage jobratio van 34,2% in vergelijking met 67,3% en 69,5% in respectievelijk de provincie en het gewest. Dit komt waarschijnlijk door een lager aanbod aan werkgelegenheid in Kortenaken, waardoor mensen pendelen naar nabijgelegen gemeenten en steden.

Omtrent armoede kan vervolgens worden afgeleid dat het aantal leefloners in Kortenaken relatief gezien lager ligt dan in de provincie en in het gewest. Het aantal ouderen (65+ jaar) met een inkomensgarantie daalde van 2014 tot 2018 (-36,2%). Na een onderzoek bleek dat het gemiddeld inkomen van de senioren in diezelfde periode heel sterk was gestegen, wat een verklaring zou kunnen zijn. In vergelijking met de provincie ligt het aantal t.o.v. alle 65+ jarigen hoger, maar ten opzichte van het gewest lager. Het aantal personen met achterstallige kredieten schommelde in de laatste jaren, maar ligt procentueel wel onder het aandeel in de provincie en het gewest. Het aantal kinderen met een hoog risico op het opgroeien in armoede schommelde in Kortenaken over de jaren maar bleef over het algemeen vrij stabiel rond eenzelfde niveau. In de provincie en het gewest nam dit aantal toe en lag dit niveau ook relatief hoger dan in Kortenaken.

Op financieel vlak kan worden gezien dat het resultaat op kasbasis van Kortenaken een mooi resultaat kende in 2017. Dit is vooral te danken aan het relatief hoog gecumuleerd resultaat vorig boekjaar dat opgebouwd is door een relatief hoge investeringsontvangst in 2015 gecombineerd met hogere exploitatieontvangsten in 2015 én 2016.

Ten tweede blijft ook de autofinancieringsmarge (AFM), een belangrijke norm binnen de beleids- en beheerscyclus, positief vanaf 2014. In 2017 bedraagt deze 94 EUR/inwoner (figuur 70), wat lager is dan de cluster (145), de provincie (154) en het gewest (144).

Naast de AFM is het ook goed te kijken naar de fiscale draagkracht en het aandeel van de onsamendrukbare uitgaven in de totale uitgaven. Kortenaken kent voor 2018 een hogere aanslagvoet APB dan cluster, provincie en gewest en hanteert eveneens een hogere aanslagvoet voor de opcentiemen op de onroerende voorheffing dan cluster en gewest. Het aandeel van de onsamendrukbare gecorrigeerde uitgaven tov de gecorrigeerde ontvangsten voor 2017 bedraagt 63,5%. Dit is lichtjes hoger dan het gemiddelde van het gewest (62,5%) (figuur 72). Deze ratio gaat na in welke mate de gemeente haar uitgaven flexibel en op korte termijn zou kunnen reduceren. In het geval van Kortenaken (2017) leren we dus dat 36,5% van de uitgaven gaat naar samendrukbare uitgaven. Als laatste parameters bekijken we ook nog de schuldenlast en de investeringsgraad. In Kortenaken daalde de schuld op lange termijn over de jaren heen doordat er de laatste jaren geen nieuwe leningen werden aangegaan. De bijhorende schuldenlast is bijgevolg ook gedaald en bedraagt 127 EUR/inwoner in 2017.

Inhoudstabel

1. Kadering	2
2. Samenvatting	4
3. Inhoudstabel	6
A. Demografie	7
1. Bevolkingsomvang	
2. Evolutie van de bevolking	
3. Samenstelling van de bevolking	
B. Huisvesting	16
4. Evolutie verkoop huizen en appartementen	
5. Evolutie en vergelijking van vastgoedprijzen	
C. Leven en vrije tijd	23
6. Algemene tevredenheid	
7. Cultuur en vrije tijd	
8. Natuur en milieu	
9. Veiligheid	
10. Ouderenzorg	
11. Onderwijs	
12. Mobiliteit	
D. Economie en werk	32
13. Demografie van bedrijven	
14. Werkzaamheid	
15. Armoede	
16. Financieel beleid	

Appendix	42
-----------------	-----------

A. Demografie

Inleiding

Om een duidelijk beeld te krijgen van het sociaal-economisch profiel van de gemeente is het in kaart brengen van de bevolking een evident startpunt. Deze analyses vinden vaak plaats op nationaal en internationaal vlak, maar hebben evenzeer een groot belang op lokaal niveau. Demografische verschillen en evoluties zijn juist sterk zichtbaar op gemeentelijk niveau. De omvang, samenstelling en evolutie van de bevolking is van invloed op ieder aspect van de samenleving en bijgevolg ook op het sociaal beleid. Het heeft een impact op de kinderopvang en het onderwijs, op de woongelegenheden in de gemeente, de werkgelegenheid en de voorzieningen voor de oude dag.

De bevolkingsgroei wordt bepaald door de evolutie van het aantal geboorten, de overlijdens en de nationale en internationale migraties. Het Federaal Planbureau maakt voorspellingen op basis van hypothesen. Het aantal inwoners van België wordt verwacht te stijgen tot 13 miljoen in 2060. In België merken we dat een afgezwakt vruchtbaarheidscijfer gecombineerd wordt met een aanzienlijke toename van de levensverwachting waardoor er een concentratieverschuiving van de bevolking plaatsvindt naar de oudere leeftijdscategorieën (met een aandeel van 26,3 % voor 65 jaar en ouder). Voor Vlaanderen betekent dit een stijging van de bevolking tot 7,4 miljoen inwoners in 2016 (+14%). De voorspelling is dat voornamelijk de interne migratie vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gaat zorgen voor de belangrijkste factor in de groei van Vlaanderen.

Voor de meerderheid van de gemeenten (80%) wordt de bevolkingsevolutie sterker beïnvloed door migratie dan door het natuurlijke verloop. De zeer landelijke gemeenten en de grote agglomeraties vertonen meestal een negatieve demografische evolutie (met uitzondering van de Brusselse gemeenten, waar men een sterke internationale immigratie vaststelt). De randgemeenten, de grensgemeenten en de toeristische gemeenten daarentegen (vooral onder invloed van de inwijking van ouderen), kennen een positieve demografische evolutie.

Samenvatting

Kortenaken is een gemeente met 7.875 inwoners in 2018 (figuur 1). Het bevolkingsaantal groeide in een golvende beweging van 2011 tot 2016 (+1,7%), maar daalde dan in de twee daarop volgende jaren. In vergelijking met de provincie (Vlaams-Brabant) en het gewest (Vlaams gewest) valt te zien dat de bevolkingsgroei van de gemeente zich altijd onder het niveau van de twee andere gebieden bevond (figuur 2) en ook het enige gebied is waar de bevolking in 2017 en 2018 daalde.

Er zijn twee elementen die een **bevolkingsgroei** verklaren en die verder onderzocht kunnen worden: (1) de natuurlijke aangroei en (2) het migratiesaldo. Op figuur 5 kan worden opgemerkt dat de natuurlijke aangroei in de gemeente sterk schommelt, maar ook relatief sterk daalt waardoor het niveau in 2017 vrij ver onder die van de referentiegebieden lag, terwijl Kortenaken in 2011 een natuurlijke aangroei had die groter of gelijk was aan die van de referentiegebieden. Het migratiesaldo van de gemeente schommelde historisch gezien enorm sterk rond de niveaus van de referentiegebieden maar lijkt sinds 2014 wel heel sterk te dalen zonder teken van recuperatie (figuur 8).

Beide elementen kunnen vervolgens meer in detail bestudeerd worden. Het lijkt erop dat de reden waarom de **natuurlijke aangroei** in Kortenaken steeds verder daalt, komt door een sterk dalend (weliswaar schommelend) aantal geboortes per 1.000 inwoners (-41,5% van 2011 tot 2017) (figuur 6). Het aantal sterftes per 1.000 inwoners schommelde in vergelijking met de referentiegebieden wel sterk en lijkt over het algemeen ook licht te stijgen (figuur 7). Op figuur 4 valt ook te zien dat het gemiddeld aantal geboortes per 1.000 inwoners heel wat lager ligt dan in de provincie en het gewest en het gemiddeld aantal sterftes per 1.000 inwoners hoger is dan in de referentiegebieden.

De tweede belangrijke factor die de bevolkingsgroei beïnvloedt is het **migratiesaldo** (figuur 8). Dit migratiesaldo vertoont sterke opwaartse en neerwaartse pieken waardoor dit saldo al jaren schommelt rond de niveaus van de referentiegebieden. De evolutie van het binnenlandse migratiesaldo volgde een gelijkaardig patroon en daalde dus ook sterk vanaf 2014 na een sterke piek op de overgang van 2013 naar 2014 (figuur 9). Het buitenlandse migratiesaldo kende een relatief sterke stijging van 2013 tot en met 2015 maar daalde dan sterk in 2016 om opnieuw te recupereren in 2017. Dit saldo ligt wel in de meeste jaren onder het niveau van zowel de provincie als het gewest (figuur 10).

Vervolgens wordt de **samenstelling** van de bevolking besproken. Bij een opsplitsing naar **leeftijd** kan gezien worden dat die samenstelling afwijkt van de samenstelling in de referentiegebieden (figuren 12, 13). Het aandeel jongeren (0-24 jaar) ligt heel wat lager dan in de provincie en in het gewest (24,7% vs. 28,7% & 27,3%), en het aandeel ouderen (65+ jaar) ligt hoger dan in zowel de provincie als in het gewest met respectievelijk 2,8% en 1,9%. Qua evolutie kan gezien worden dat het aandeel jongeren licht is gedaald, net zoals in het gewest en het aandeel ouderen licht is gestegen, net zoals in de provincie en het gewest van 2011 tot 2017 (figuren 14, 15). Er moet wel worden opgemerkt dat Kortenaken historisch gezien dus al (zie 2011) een relatief laag aandeel jongeren en relatief hoog aandeel ouderen had. Bij een verdere prognose tot en met 2030 valt te zien dat de leeftijdscategorie 40-65 jaar verwacht wordt sterk te dalen tegen 2030 (-11,6%) en de andere leeftijdscategorieën verwacht worden te stijgen, wat wijst op zowel een stijgend aantal vrij jonge (tot en met 39 jaar) en vrij oude (65+ jaar) mensen (figuur 11.2). De grootste relatieve groei zal zich waarschijnlijk wel voordoen in de oudere leeftijdscategorieën.

Indien de bevolkingssamenstelling bestudeerd wordt op het vlak van **nationaliteit en herkomst** kan gezien worden dat het aandeel van de mensen met een niet-Belgische geboortenationaliteit over de jaren heen steeds ver onder het niveau van de referentiegebieden lag (figuur 16). Het absolute aantal mensen met een niet-Belgische geboortenationaliteit neemt wel jaar na jaar toe (+35,1% van 2014 tot 2018) (figuur 17).

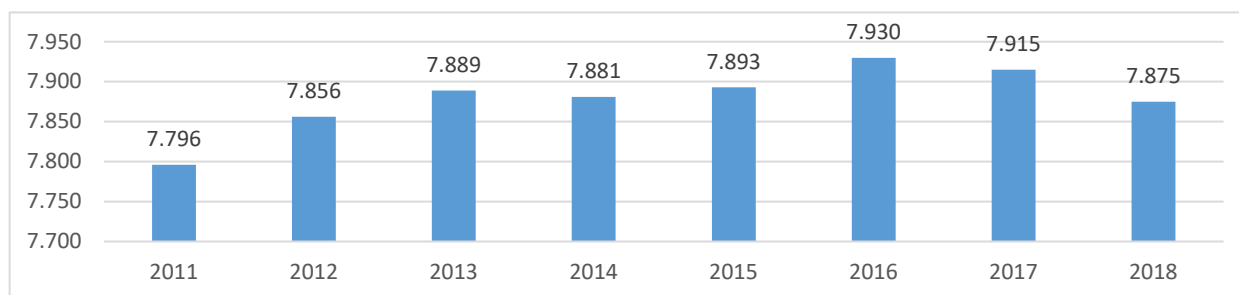
Bij het nader bekijken van de aanwezige vreemde geboortenationaliteiten (figuur 18) valt op dat de meeste mensen uit Oost-Europese landen (143 of 44,4%) of Nederland (55 of 17,1%) komen.

Finaal kan besloten worden dat het bevolkingsaantal in Kortenaken sinds 2016 lijkt te dalen. De natuurlijke aangroei schommelde, maar lijkt wel sterk te dalen over het algemeen. In het migratiesaldo zijn ook sterke schommelingen te zien, maar ook daar lijkt de trend vooral dalend te zijn (zeker vanaf 2014). Bij een verdere prognose tot en met 2030 valt te zien dat de leeftijdscategorie 40-65 jaar verwacht wordt te dalen tegen 2030 (-11,6%) terwijl de andere leeftijdscategorieën worden verwacht te stijgen.

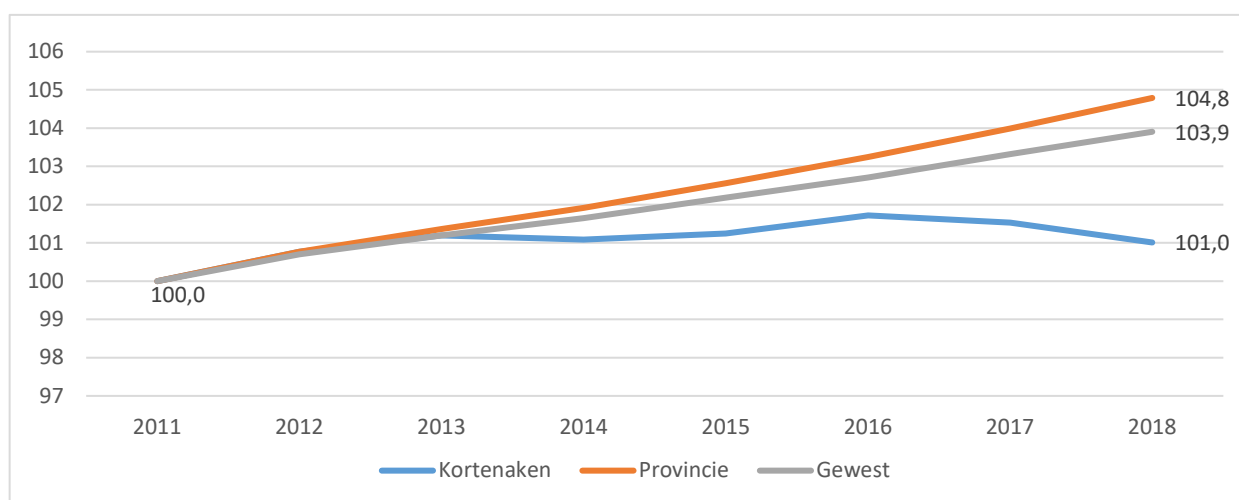
1. Bevolkingsomvang

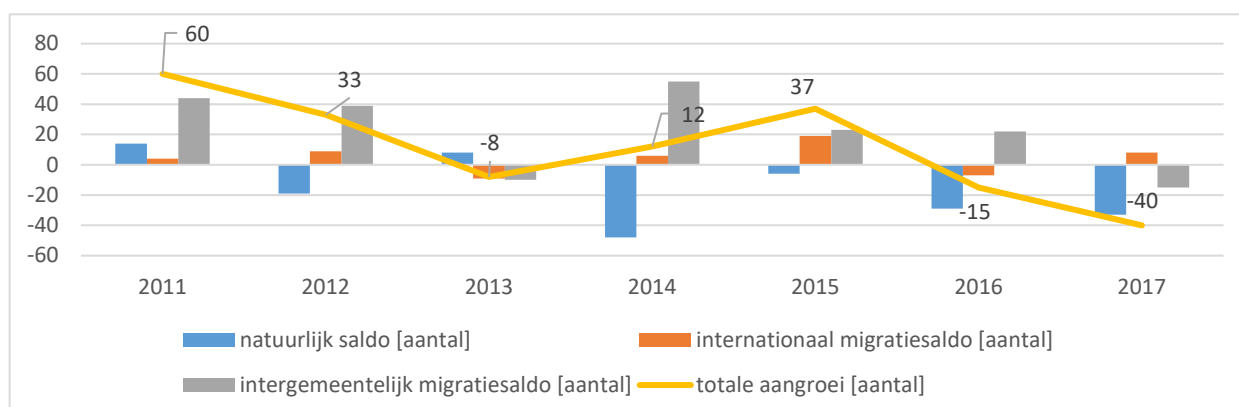
Figuur 1 - Evolutie totale bevolking in de stad/gemeente

Figuur 2 - Evolutie totale bevolking (2011 = 100)

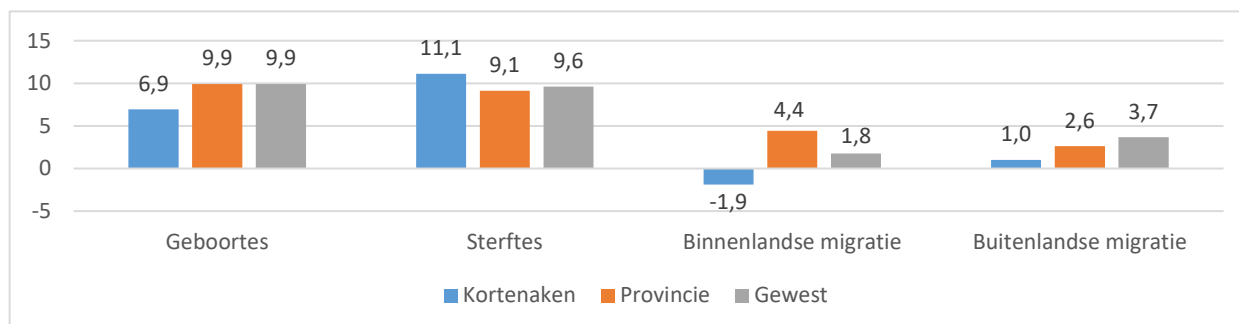
Figuur 3 - Overzicht bevolkingsevolutie in de stad/gemeente

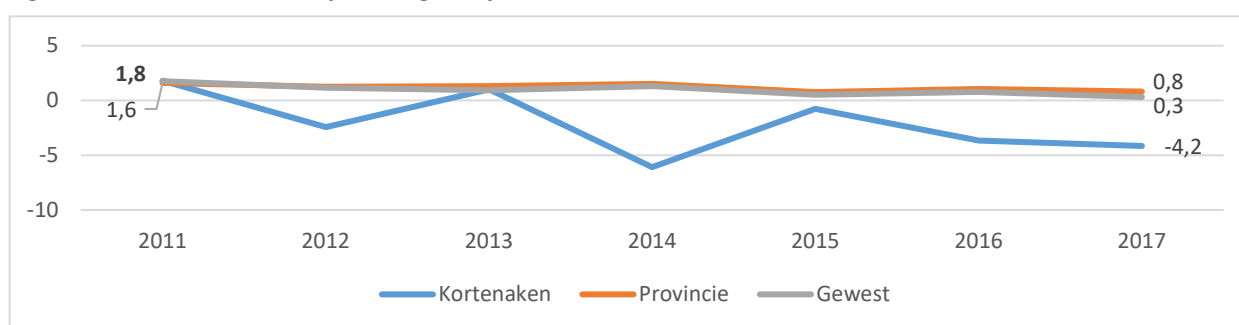
2. Evolutie van de bevolking

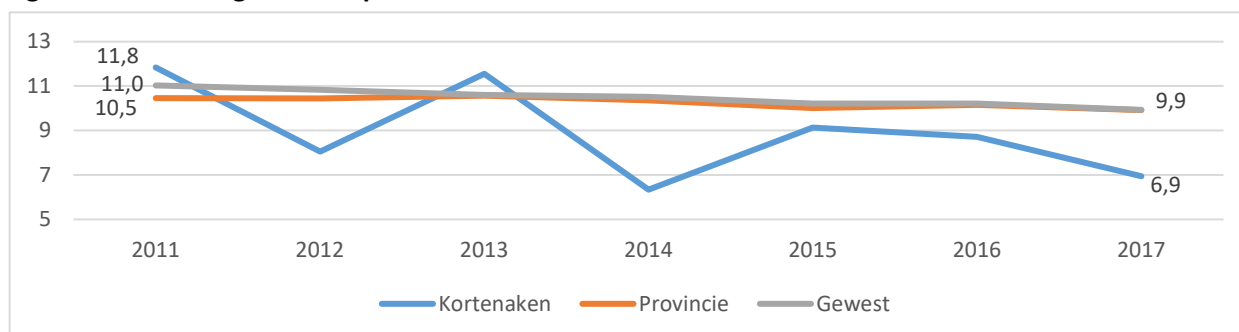
Figuur 4 - Gemiddeld # geboortes, sterftes, binnenlandse migratie en buitenlandse migratie per jaar per 1.000 inwoners (2017)

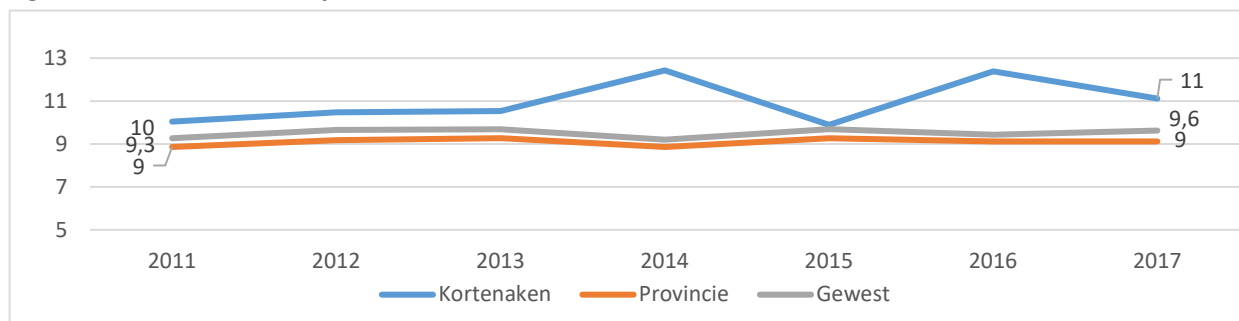
Figuur 5 - Evolutie natuurlijke aangroei per 1.000 inwoners

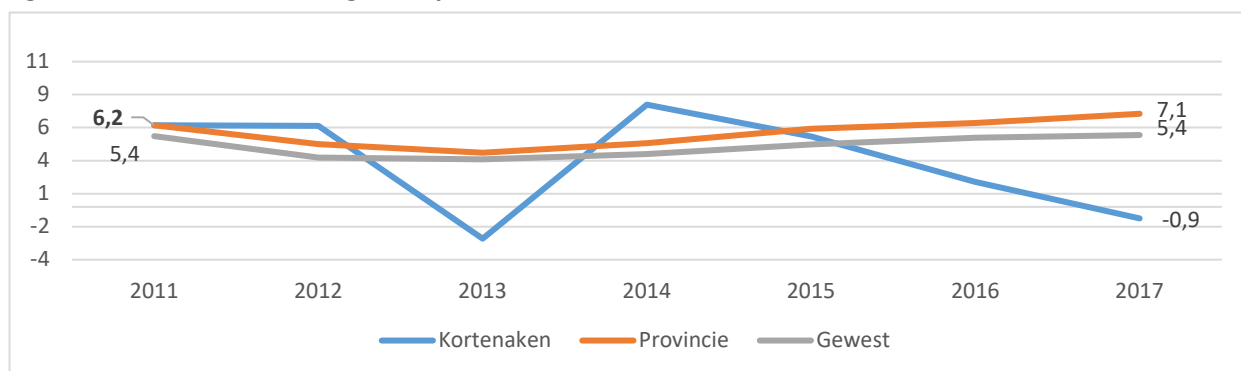
Figuur 6 - Evolutie geboortes per 1.000 inwoners

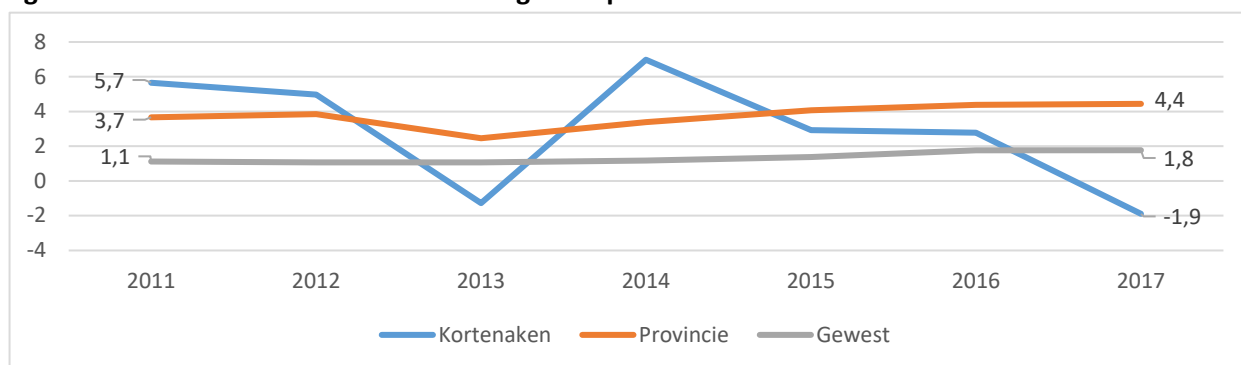
Figuur 7 - Evolutie sterfte per 1.000 inwoners

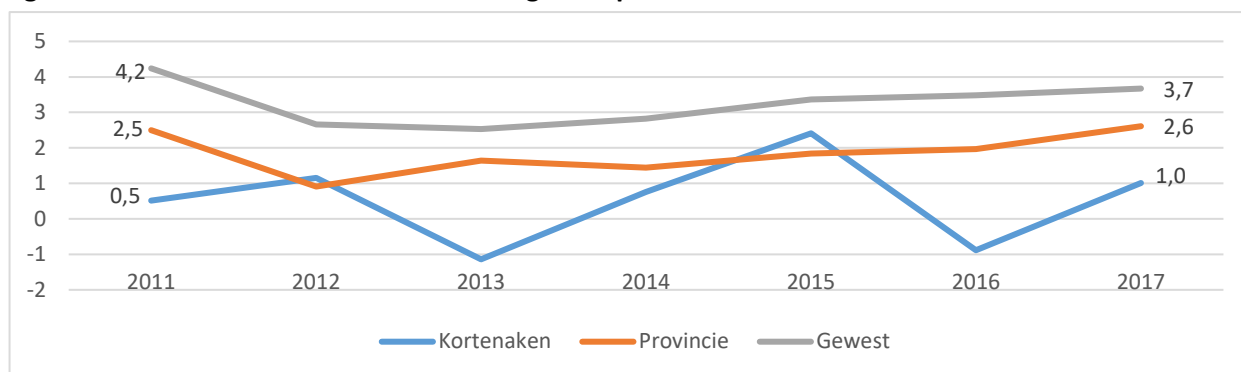
Figuur 8 - Evolutie aantal migraties per 1.000 inwoners

Figuur 9 - Evolutie aantal binnenlandse migraties per 1.000 inwoners

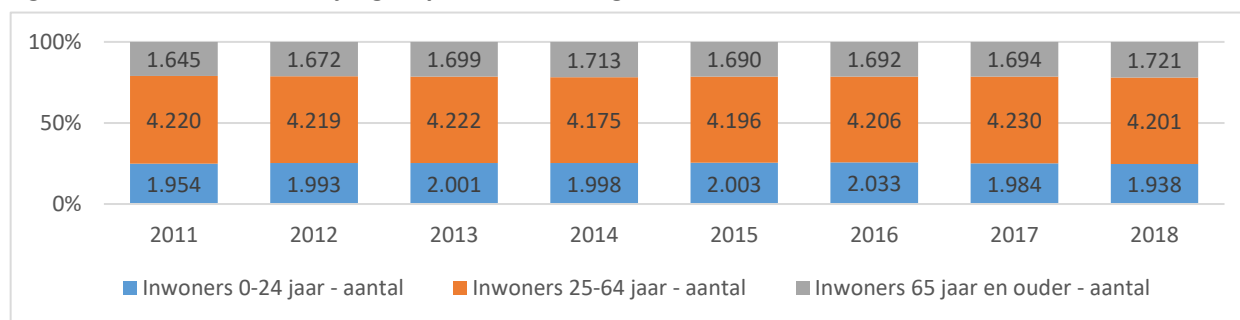
Figuur 10 - Evolutie aantal buitenlandse migraties per 1.000 inwoners

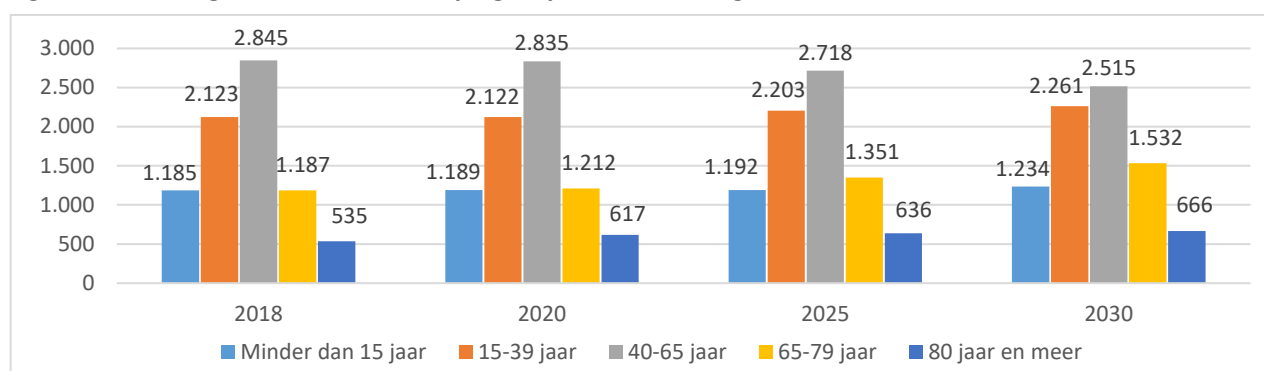
3. Samenstelling van de bevolking

3.1 Naar leeftijd

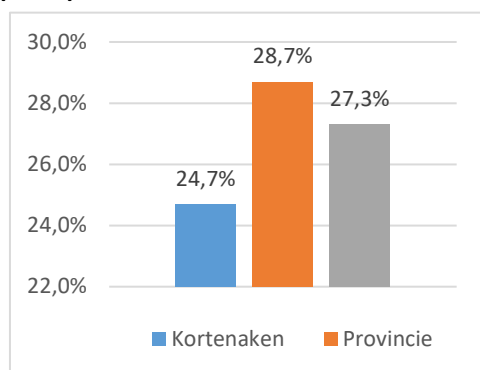
Figuur 11.1 - Evolutie leeftijdsgroepen in de stad/gemeente

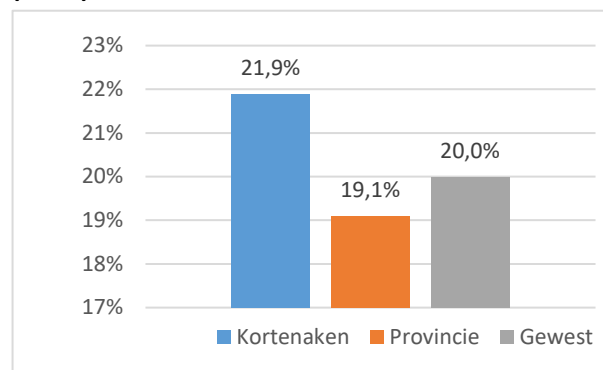
Figuur 11.2 - Prognose evolutie leeftijdsgroepen in de stad/gemeente

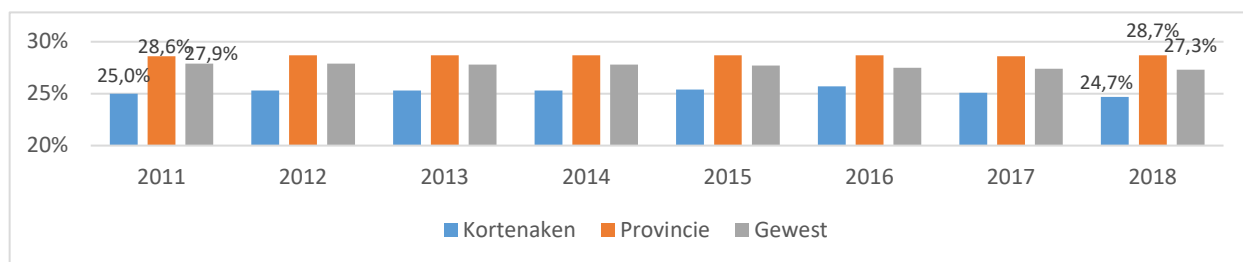
Figuur 12 - Aandeel 0-24 jarigen (2018)

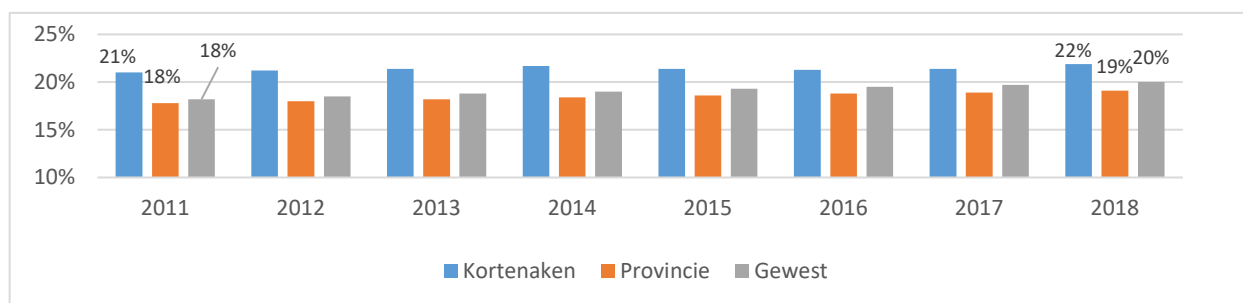
Figuur 13 - Aandeel 65+ jarigen (2018)

Figuur 14 - Evolutie van het aandeel 0-24 jarigen

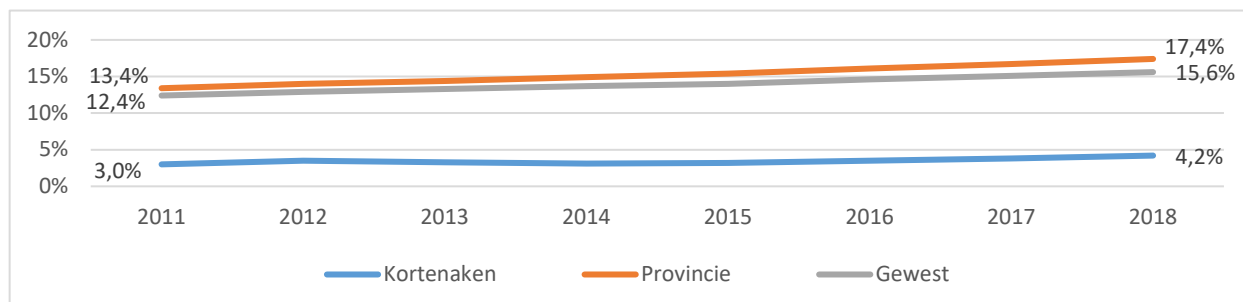

Figuur 15 - Evolutie van het aandeel 65+ jarigen

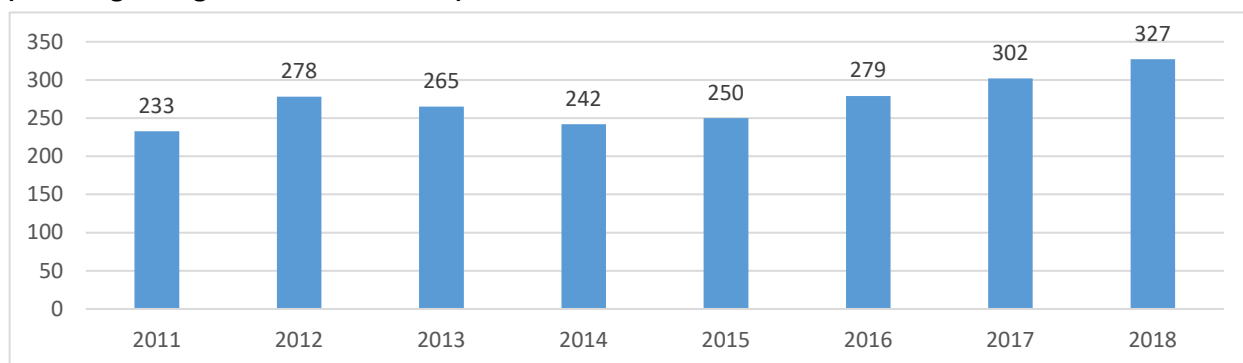

3.2 Naar nationaliteit en herkomst

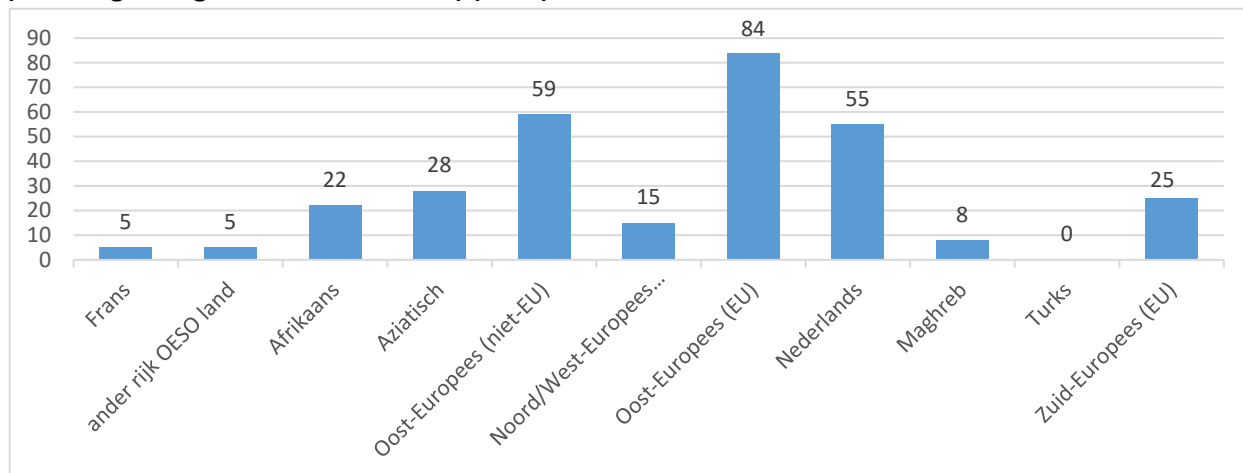
Figuur 16 - Evolutie aantal vreemdelingen (niet-Belgische geboortenationaliteit) t.o.v. alle inwoners

Figuur 17 - Evolutie aantal vreemde nationaliteiten in de stad/gemeente (niet-Belgische geboortenationaliteit)

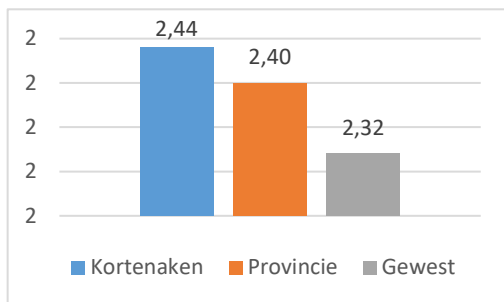

Figuur 18 - Vergelijking vreemde nationaliteiten in de stad/gemeente (niet-Belgische geboortenationaliteit) (2018)

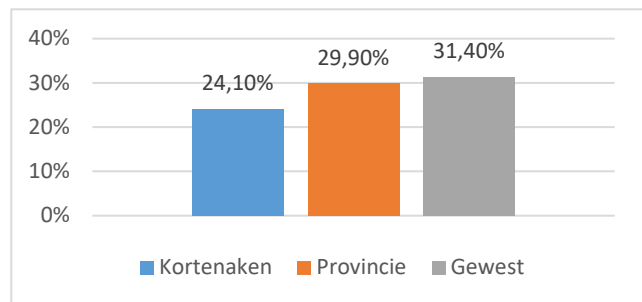

3.3 Naar huishoudens en burgerlijke staat

Figuur 19 - Gemiddeld aantal personen per privaat huishouden (2018)

Figuur 20 - Alleenstaanden ten opzichte van particuliere huishoudens (2018)

B. Huisvesting

Inleiding

Om een duidelijk beeld te krijgen over de huisvesting in de gemeente werden meerdere elementen bestudeerd. Het aantal verkooptransacties en de verkoopprijzen geven een algemeen beeld over de trends op de lokale vastgoedmarkt. In combinatie met het inkomen van de lokale bevolking kan de betaalbaarheid ingeschat worden. Ook de rol van de huisvesting voor de sociale zekerheid zorgt voor de vervollediging van het overzicht.

Volgens het Federaal Planbureau zal het aantal éénpersoonshuishoudens verder stijgen in Vlaanderen, voornamelijk omwille van de vergrijzing. 40% van de particuliere huishoudens zal in 2060 bestaan uit één persoon.

Op lokaal niveau en volgens statistische analyse, is er een verband tussen de vergrijzing en verouderd onroerend patrimonium, kleinere woningen en minder wooncomfort. Gemeenten met een sterke aangroei van bevolking, kennen meestal ook onder andere meer verkopen en meer nieuwbouwwoningen en bijgevolg een stijging van het kadastraal inkomen. Ook de hoogte van inkomen van de migrerende bevolking kan een impact hebben op de vastgoedmarkt (bv. gemeenten die aantrekkelijk zijn voor welstellende senioren, gemeenten die politieke vluchtelingen opvangen).

Samenvatting

Voor Kortenaken kan een schommelende trend worden waargenomen voor het **aantal verkooptransacties** van zowel de woonhuizen als de appartementen (figuur 21). Er worden echter wel relatief weinig appartementen verkocht volgens de cijfers van het Kadaster. Voor het aantal verkochte appartementen moet worden opgemerkt dat de cijfers van het kadaster niet altijd ingevuld waren per kwartaal, wat een vertekend beeld zou kunnen weergeven. De evolutie van de verkooptransacties voor woonhuizen volgde ongeveer dezelfde schommelingen als die in de referentiegebieden, maar fluctueerde wel in een extremere mate, wat normaal is voor een gemeente aangezien kleine absolute wijzigingen grote relatieve wijzigingen kunnen veroorzaken (figuur 22). Voor de evolutie van de verkooptransacties van appartementen kan gezien worden dat het niveau van Kortenaken rare wijzigingen vertoont, wat kan verklaard worden door de kleine basis aan verkooptransacties en de onvolledige data (figuur 23).

De prijzen voor de woonhuizen lijken gestaag te stijgen met af en toe een schommeling (figuur 24). De mediaan vastgoedprijzen voor de woonhuizen stegen (+14,8%) van 2011 tot 2017 en lagen in Kortenaken altijd onder de niveaus van de provincie en het gewest (figuur 25). Enkel in 2011 en 2017 vielen de woonhuisprijzen in Kortenaken samen met die van het gewest. Voor de appartementen kan in het gewest een stijging worden waargenomen over de jaren (figuur 26). Na het raadplegen van verschillende bronnen (statbel, kadaster...), blijkt er echter geen consistent beeld te zijn voor de appartementsprijzen in Kortenaken.

In combinatie met de gemiddelde belastbare inkomens kan ook een indicatie van de **betaalbaarheid** van de regio's worden opgemaakt. De betaalbaarheid wordt gerepresenteerd met behulp van een duurheidsratio, die wordt berekend door de verhouding van de gemiddelde (of mediaan) woonprijs op het gemiddeld belastbaar inkomen. Een hoge ratio vertaalt zich dus in een minder betaalbare situatie voor de bewoners.

Voor alle referentiegebieden en Kortenaken kan een stijging in het gemiddeld belastbaar inkomen worden waargenomen van rond de 10% van 2011 tot 2015. De gemiddelde inkomens in Kortenaken lagen daarenboven meestal boven de inkomens van het gewest, maar onder die van de provincie (figuur 27). Dit vertaalt zich in een schommelend maar over het algemeen dalende duurheidsratio van de woonhuizen (figuur 28). Voor de duurheidsratio van de appartementen (figuur 29) kon voor Kortenaken geen berekening worden gemaakt door het ontbreken van de appartementsprijzen. Historisch gezien lagen de duurheidsratio's van de woonhuizen in Kortenaken steeds onder die van de referentiegebieden, wat wijst op een betere betaalbaarheid in de gemeente (figuur 28).

Wanneer naast de prijzen van de woningen ook de dichtheid wordt bekeken, kan gezien worden dat de bevolkingsdichtheid per km² in Kortenaken heel stabiel blijft, in tegenstelling tot de situatie in de provincie en het gewest, waar een licht stijging kan worden opgemerkt. De bevolkingsdichtheid ligt ook enorm ver onder de niveaus van de referentiegebieden (figuur 30).

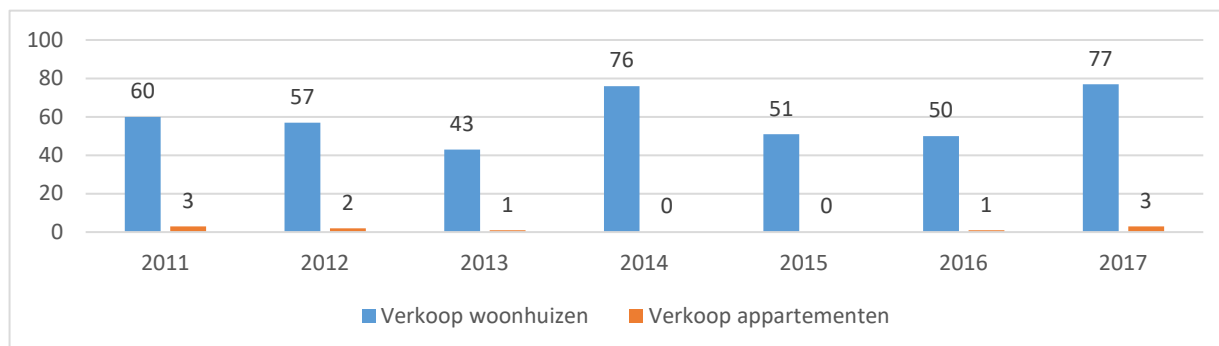
Op het vlak van **sociale** huisvesting heeft Kortenaken relatief weinig accommodatie in vergelijking met de provincie en het gewest. Het aantal sociale huurwoningen ten opzichte van particuliere huishoudens (0,5%) ligt er veel lager dan in de provincie (3,8%) en in het gewest (5,9%) (figuur 31). Er waren in 2018 wel drie sociale huurwoningen meer dan in 2017 (figuur 32). Ook wordt verwacht dat er ongeveer 40 sociale huurwoningen zullen worden bijgezet in Kortenaken (waaronder ook serviceflats).

Finaal kan besloten worden dat Kortenaken een schommelende trend ervaart in het aantal verkooptransacties van zowel de woonhuizen als de appartementen. Die trend gaat gepaard met een stijging in de gemiddelde vastgoedprijzen voor de woonhuizen. Daartegenover staat wel een over het algemeen dalende duurheidsratio voor de woonhuizen. Er is relatief weinig sociale huisvesting in Kortenaken wanneer vergeleken wordt met de provincie en het gewest. Het absolute aantal sociale huisvestingen steeg wel licht van 2016 tot 2018.

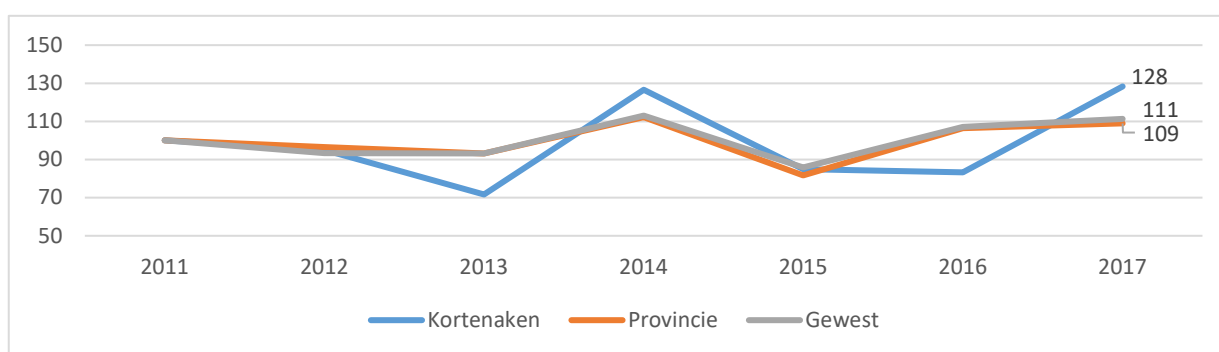
4. Evolutie verkoop huizen en appartementen

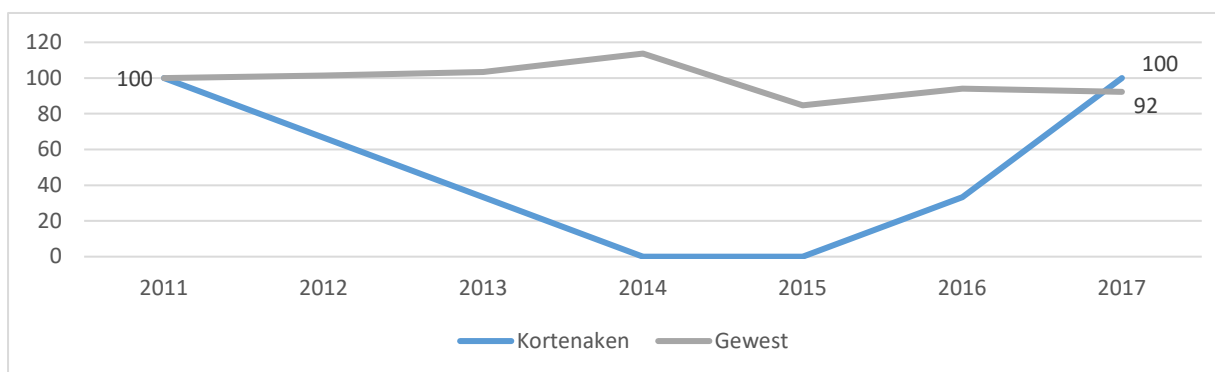
Figuur 21 - Verkoop woonhuizen en appartementen in de stad/gemeente

Figuur 22 - Evolutie verkoop woonhuizen (2011 = 100)

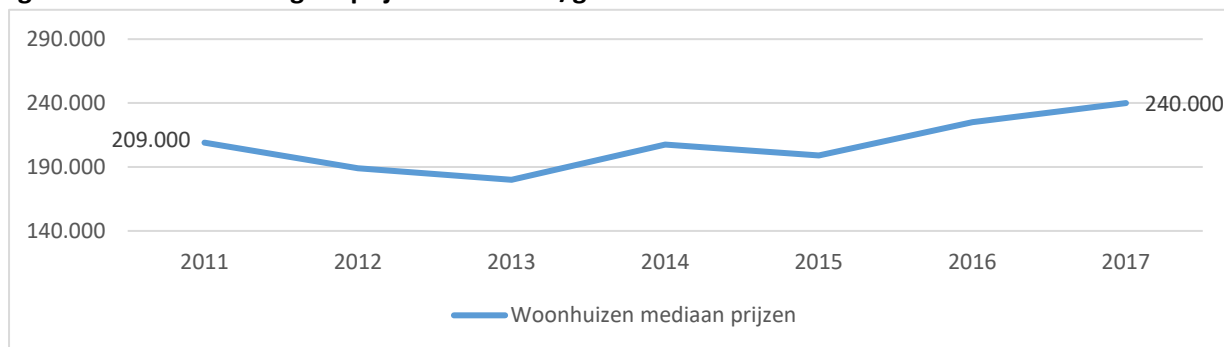
Figuur 23 - Evolutie verkoop appartementen (2011 = 100)

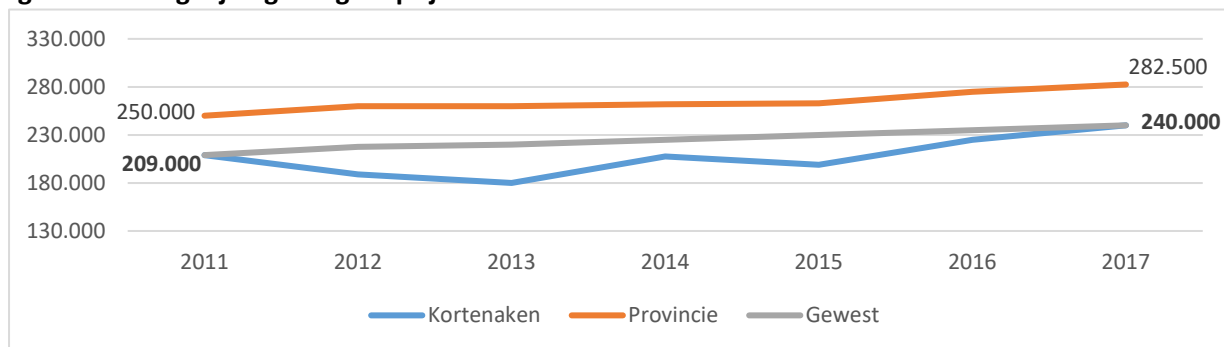
5. Evolutie en vergelijking van vastgoedprijzen

5.1 Evolutie van vastgoedprijzen

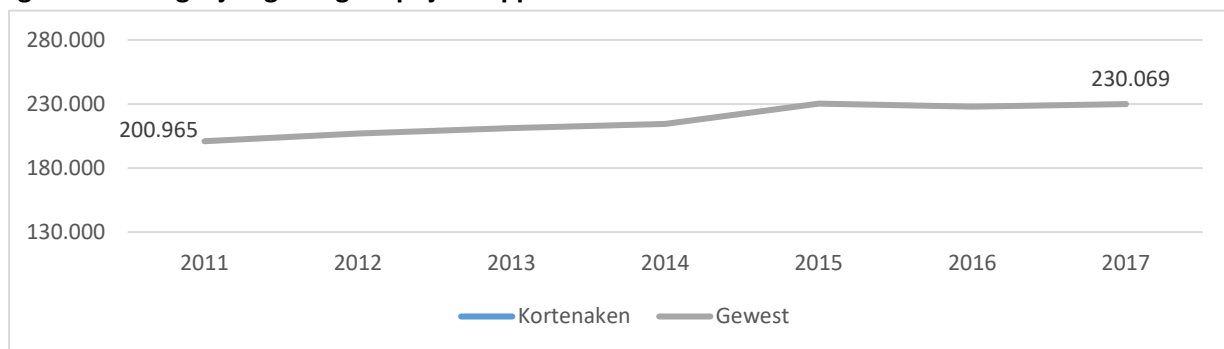
Figuur 24 - Evolutie vastgoedprijzen in de stad/gemeente

Figuur 25 - Vergelijking vastgoedprijzen woonhuizen

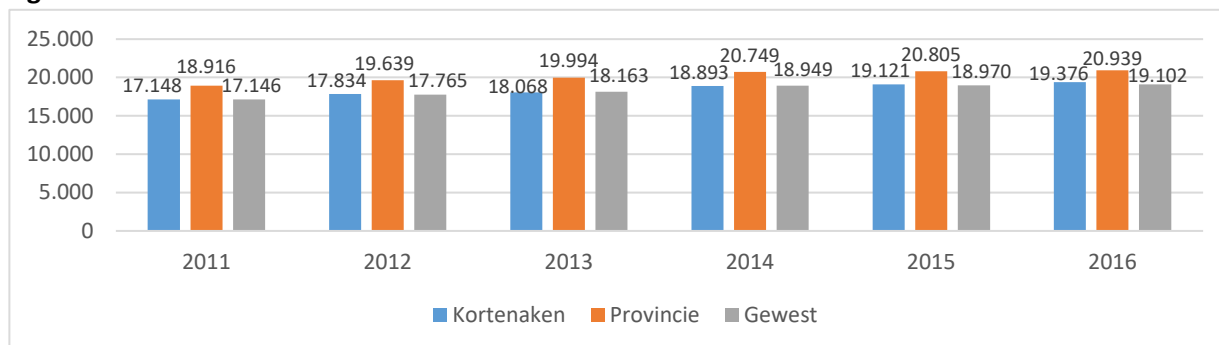
Figuur 26 - Vergelijking vastgoedprijzen appartementen

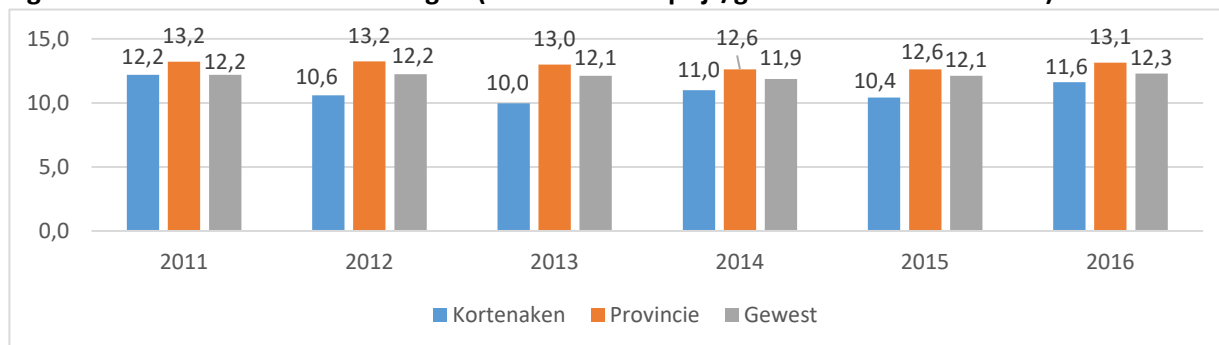
Eenduidige data voor de appartementsprijzen in Kortenaak was niet vindbaar in meerdere bronnen

5.2 Betaalbaarheid van de woningen

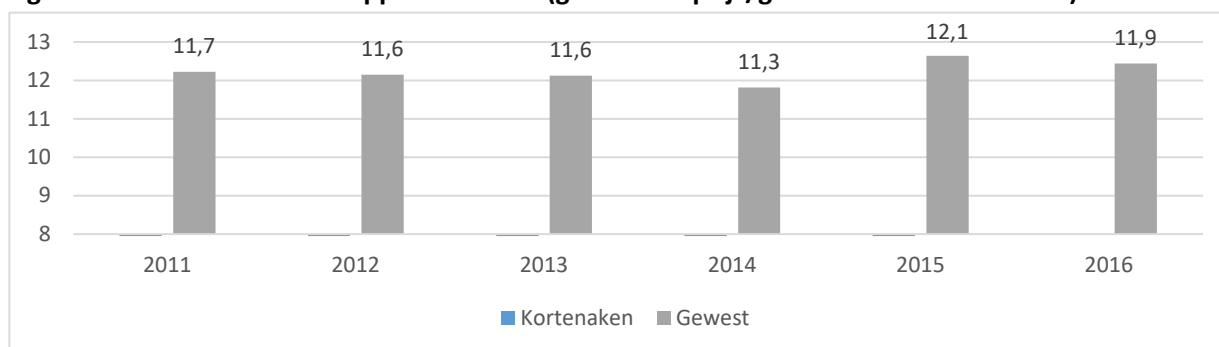
Figuur 27 - Gemiddeld belastbaar inkomen

Figuur 28 - Duurheidsratio - woningen (mediaan woonprijs/gem. belastbaar inkomen)

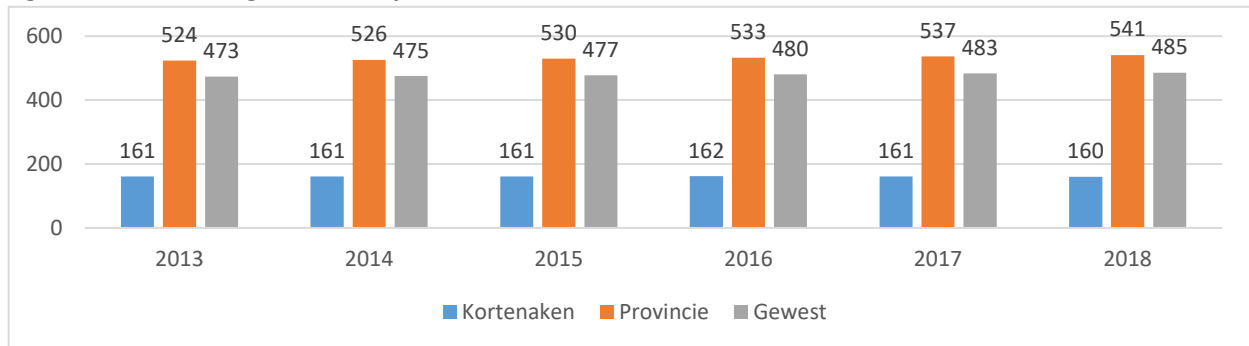

Figuur 29 - Duurheidsratio - appartementen (gem. woonprijs/gem. belastbaar inkomen)

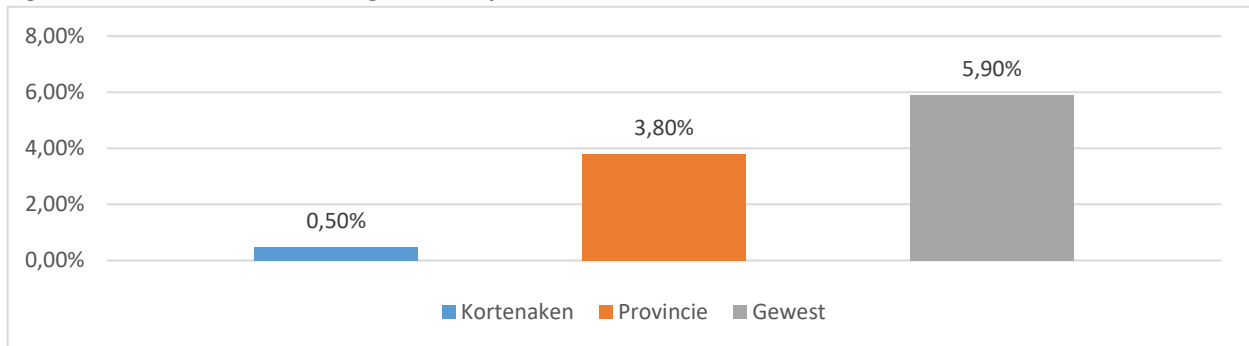
5.3 Bevolkingsdichtheid

Figuur 30 - Bevolkingsdichtheid per km²

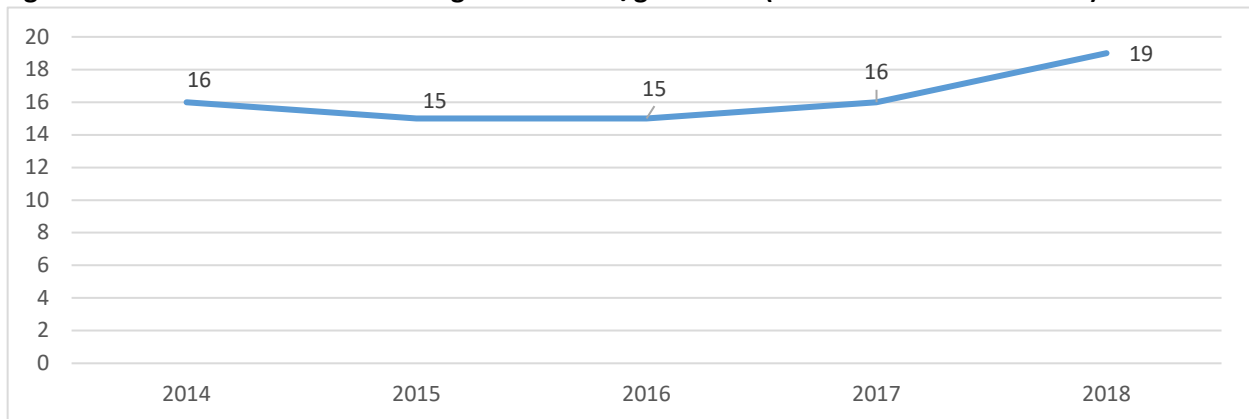

5.4 Sociale huurwoningen

Figuur 31 - Sociale huurwoningen t.o.v. particuliere huishoudens (2017)

Figuur 32 - Aantal sociale huurwoningen in de stad/gemeente (verhuurd door SVK + SHM)

C. Leven en vrije tijd

Inleiding

Een belangrijk element van een omgevingsanalyse vormt de aantrekkelijkheid van de buurt en de gemeente. Om de aantrekkelijkheid van Kortenaeken verder te bekijken, zijn er 7 tevredenheids- / veiligheids-indicatoren, waarnaar verder zal verwezen worden:

- Woonomgeving
- Cultuur en vrije tijd
- Natuur en milieu
- Veiligheid
- Ouderenzorg
- Onderwijs
- Mobiliteit

Die indicatoren worden ook vergeleken met de cluster en het gewest (en soms de provincie wanneer clusterdata niet beschikbaar is). Meer info over de cluster kan gevonden worden in de appendix. In de samenvatting worden de zeven elementen verder besproken.

Samenvatting

Als eerste element is er de **woonomgeving**. Hierbij kan vastgesteld worden dat 77% van de ondervraagden tevreden is over de gemeente. Kortenaeken scoort hier quasi even goed dan zowel de cluster (78%) als het gewest (77%). Verder was 75% van de ondervraagden expliciet fier op de gemeente, wat een hogere score is dan in de cluster en het gewest (figuren 33, 35).

Op het vlak van **cultuur en vrije tijd** scoort Kortenaeken goed op alle categorieën behalve de recreatievoorzieningen en uitgaansgelegenheden. Voor sportvoorzieningen scoort de gemeente quasi gelijkaardig aan de cluster en het gewest (figuur 36) en voor culturele voorzieningen behaalt de gemeente een betere score (figuur 38). De score voor recreatievoorzieningen en uitgaansgelegenheden zijn echter sterk lager dan in de cluster en het gewest (figuren 37, 39).

Op het vlak van **natuur en milieu** scoort Kortenaeken opnieuw goed. 81% van de ondervraagden is tevreden over het groen in de gemeente (vs. gemiddeld 78,5% voor de cluster en het gewest) (figuur 40), en 90% vindt dat er voldoende aanbod van het groen is (vs. gemiddeld 84% voor de cluster en het gewest) (figuur 41). Ook kan vastgesteld worden dat de gemiddelde CO₂-uitstoot per inwoner lager ligt dan in het gewest en de provincie en dat de uitstoot per inwoner net zoals in de provincie en in het gewest licht stijgt sinds 2014 (figuur 42).

Rond **veiligheid** scoort Kortenaeken beter dan de cluster en het gewest. Op het vlak van veiligheidsgevoel voelt 92% van de ondervraagden zich altijd veilig in de gemeente (vs. 88% in de cluster en 86% in het gewest), en 92% meldt dat ze nooit of zelden met vandalisme te maken hebben (vs. 89% in de cluster en 85% in het gewest) (figuren 43, 45).

Als vijfde element is er de **ouderenzorg**. Van figuur 46 valt af te leiden dat 56% van de ondervraagden tevreden is over de ouderenvoorzieningen. Op dit vlak scoort Kortenaken minder goed dan het clustergemiddelde (72% tevreden) en het gewestgemiddelde (72% tevreden). Het aanbod in de ouderenzorg varieert naargelang het type centrum. Kortenaken lijkt voor assistentiewoningen en lokale dienstencentra geen aanbod aan te bieden in aantal centra (gebouwen/uitbatingsplaatsen) en aantal woongelegenheden (figuur 47). Het aantal assistentiewoningen wordt wel verwacht te stijgen en voor de lokale dienstencentra hoopt men ook iets te kunnen aanbieden, maar hierover werd nog niets concreet beslist. Voor de dagverzorgingscentra beidt de gemeente relatief meer aan dan de provincie en het gewest en voor woonzorgcentra en dagverzorgingscentra biedt de gemeente relatief gezien even veel of minder aan.

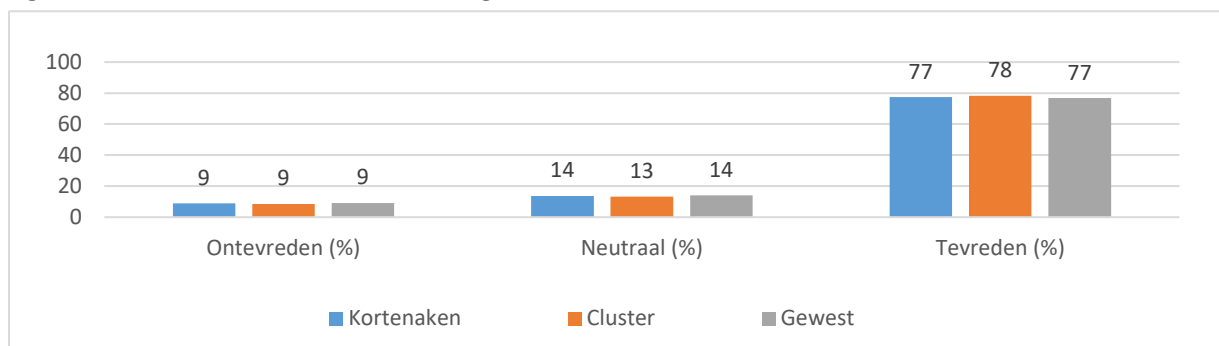
Het volgende element is het **onderwijs**. Van de ondervraagden is 81% tevreden over het onderwijs, wat onder de score van de cluster (88%) en van het gewest (88%) valt (figuur 48). Op het vlak van schoolse achterstand kan verder afgeleid worden dat 6,8% van de leerlingen lager onderwijs één of meer jaren schoolse achterstand had in 2017. Dit is een score die ver onder die van de provincie (9,4%) en die van het gewest (12,2%) ligt (figuur 49). Ook kan vastgesteld worden dat 3,3% van de leerlingen secundair onderwijs twee of meer jaar schoolse achterstand had in 2017, wat opnieuw een beter cijfer is dan in de provincie (4,8%) en het gewest (5,2%) (figuur 50). Deze positieve resultaten in verband met schoolse achterstand zouden een gevolg kunnen zijn van de inzet op huiswerkbegeleiding.

Als laatste element is er de **mobiliteit** in de gemeente. Hierbij worden twee belangrijke alternatieven voor de wagen geanalyseerd: het openbaar vervoer en de fiets. Kortenaken scoort slecht op het vlak van openbaar vervoer, en redelijk goed op het vlak van de fiets. Slechts 24% van de ondervraagden vindt dat er voldoende openbaar vervoer is in de gemeente (vs. 46% en 56% in de cluster en het gewest) (figuur 51). De gemeente bekijkt wel de optie om een bus aan te bieden in de daluren. Daarenboven vindt 50% van de ondervraagden dat er voldoende fietspaden zijn in de gemeente (vs. 49% en 42% in de cluster en het gewest) en is er ook 50% tevredenheid over de staat van de fietspaden (vs. 50% en 45% in de cluster en het gewest) (figuren 52, 53).

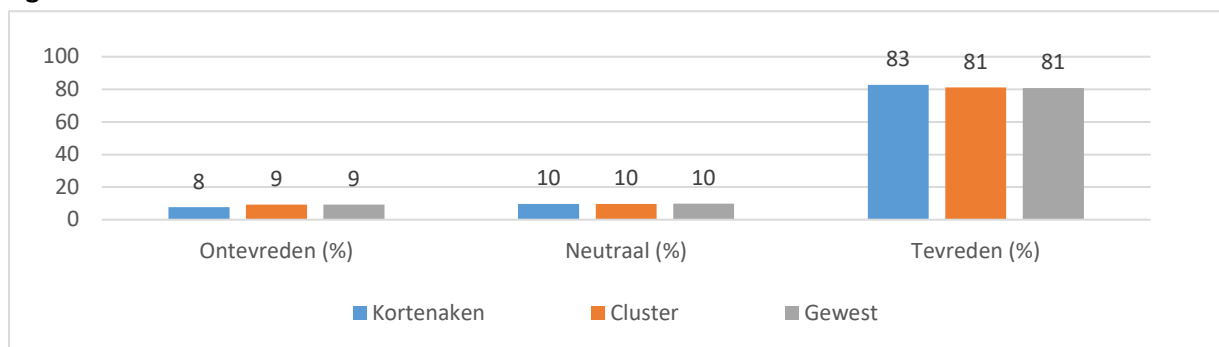
We kunnen **besluiten** dat Kortenaken een algemene tevredenheid heeft van 7,7 op 10. Er zijn positieve resultaten op te merken voor de meeste categorieën. Op cultureel vlak is er nog ruimte voor verbetering op het vlak van uitgaansgelegenheden en recreatiemogelijkheden. Ook op het vlak van tevredenheid over ouderenvoorzieningen en omtrent openbaar vervoer is er nog ruimte voor verbetering.

6. Algemene tevredenheid

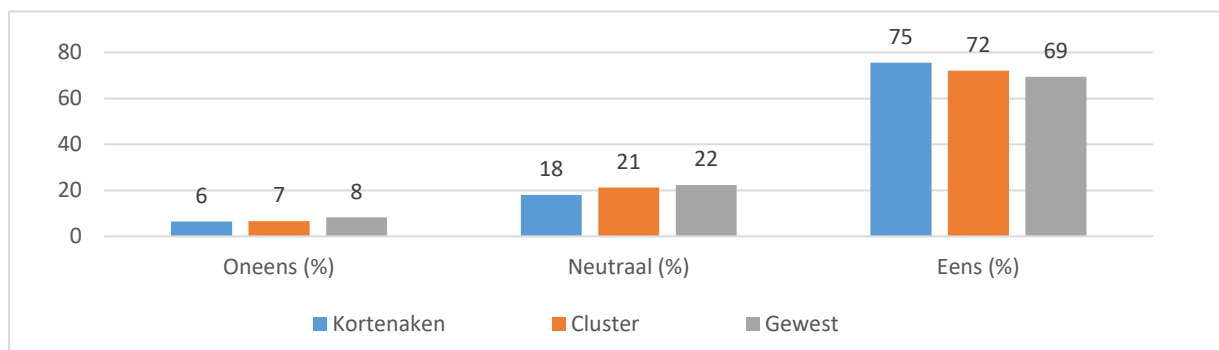
Figuur 33 - Teverdenheid over de stad/gemeente - 2017

Figuur 34 - Teverdenheid over de buurt - 2017

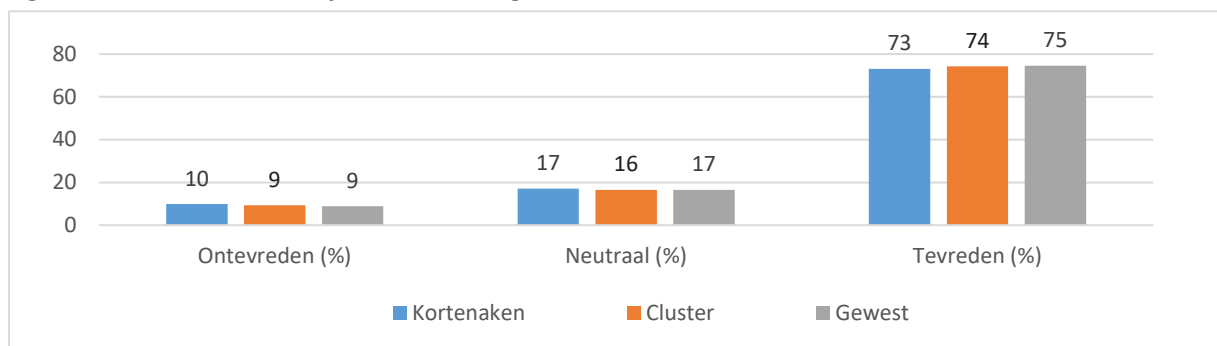

Figuur 35 - Fierheid over de stad/gemeente - 2017

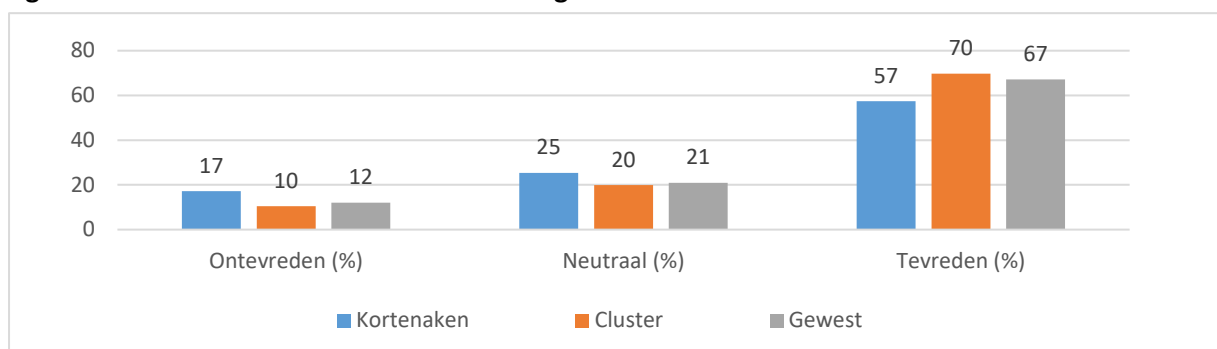

7. Cultuur en vrije tijd

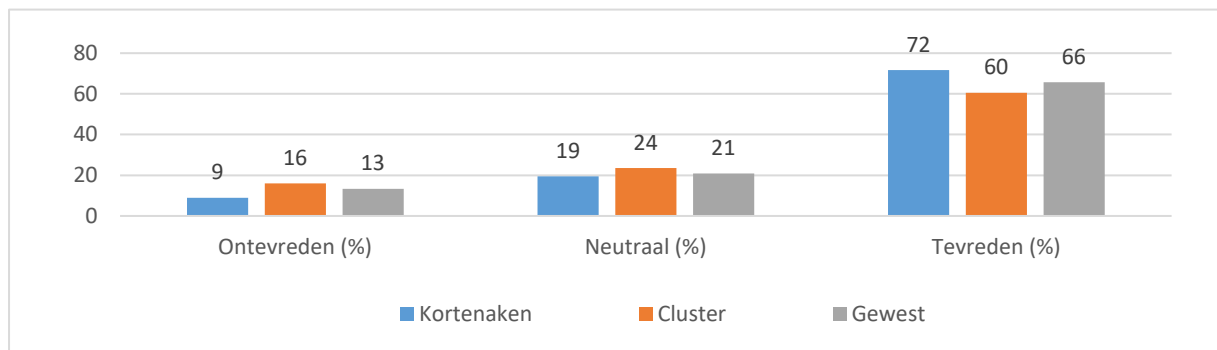
Figuur 36 - Tevredenheid sportvoorzieningen - 2017

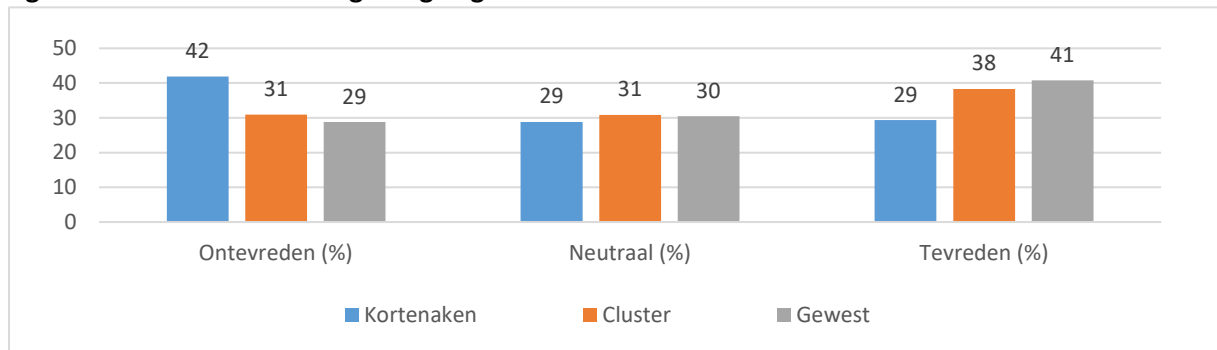
Figuur 37 - Tevredenheid recreatievoorzieningen - 2017

Figuur 38 - Tevredenheid culturele voorzieningen - 2017

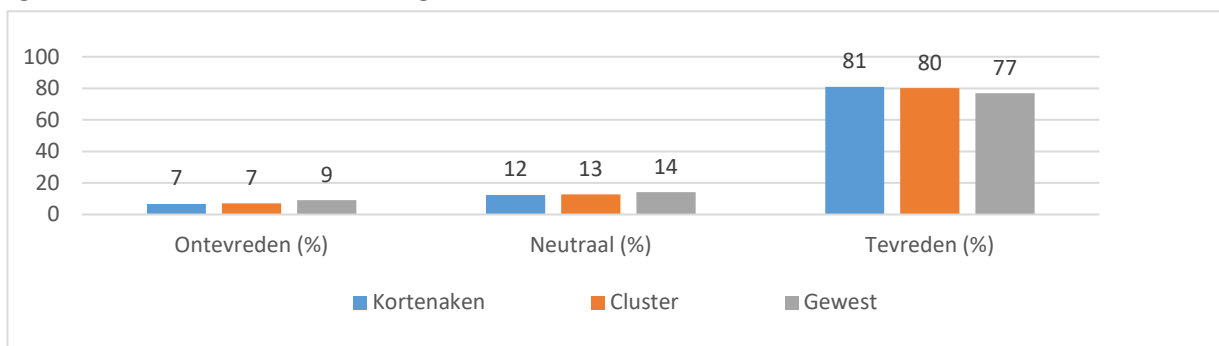
Figuur 39 - Tevredenheid uitgaansgelegenheden - 2017

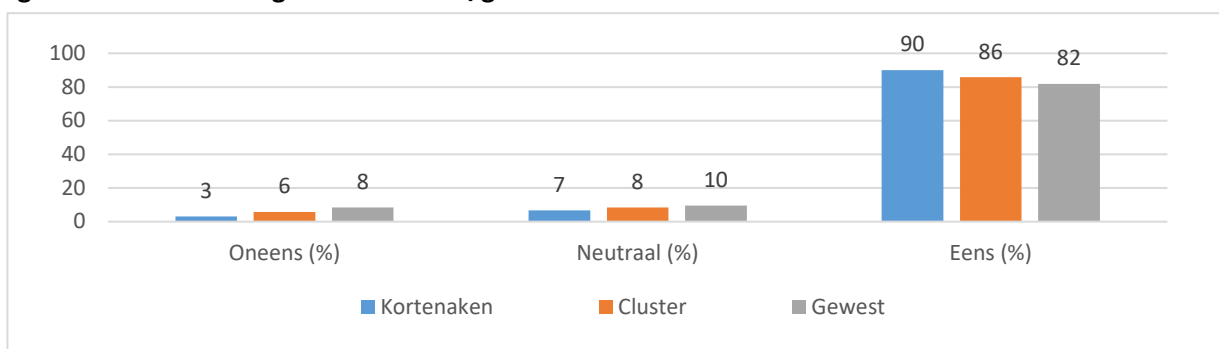
8. Natuur en milieu

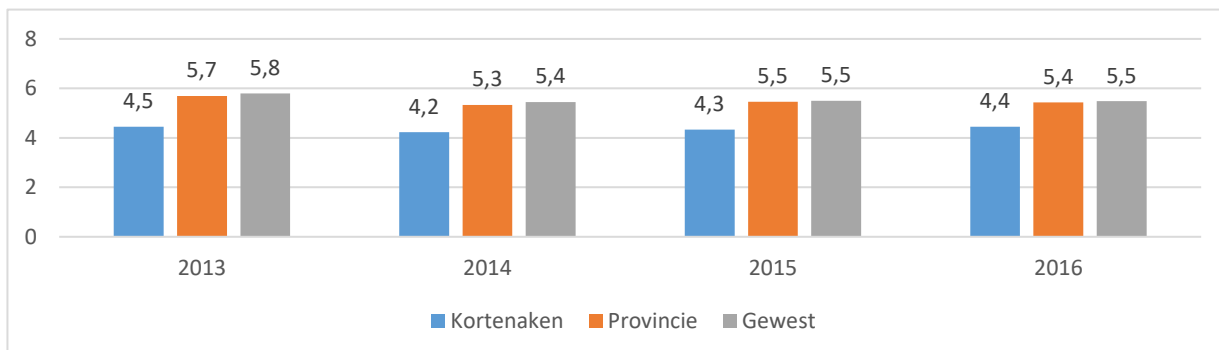
Figuur 40 - Tevredenheid over het groen - 2017

Figuur 41 - Voldoende groen in de stad/gemeente - 2017

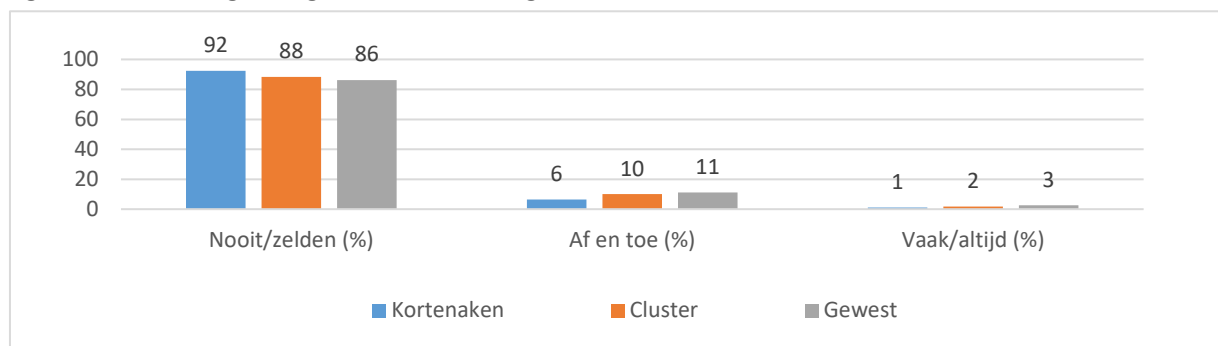

Figuur 42 - CO₂-uitstoot per inwoner (ton)

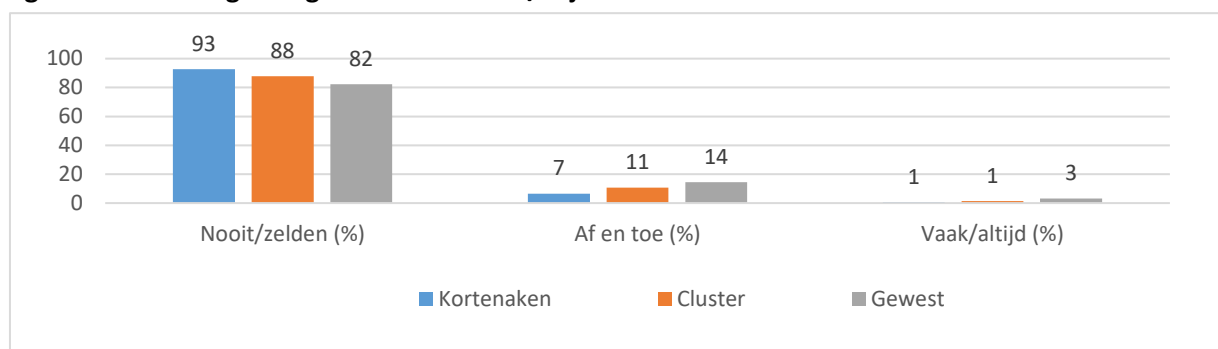

9. Veiligheid

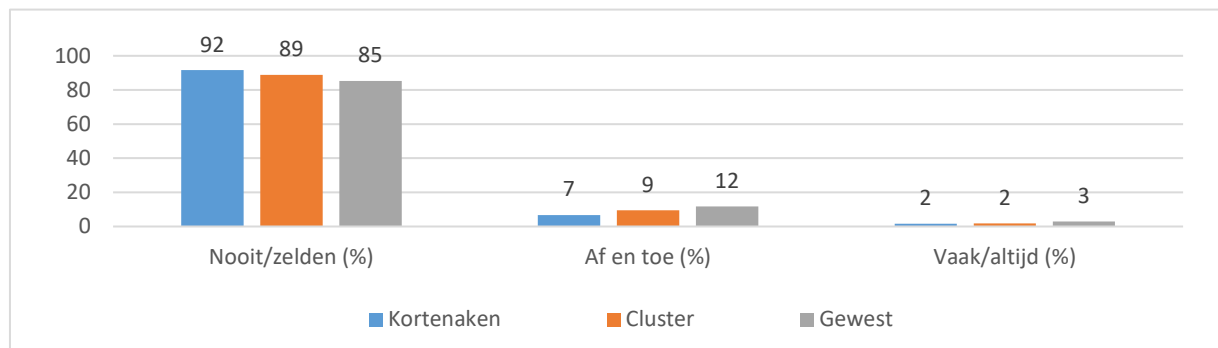
Figuur 43 - Onveiligheidsgevoel in de stad/gemeente - 2017

Figuur 44 - Onveiligheidsgevoel in de buurt/wijk - 2017

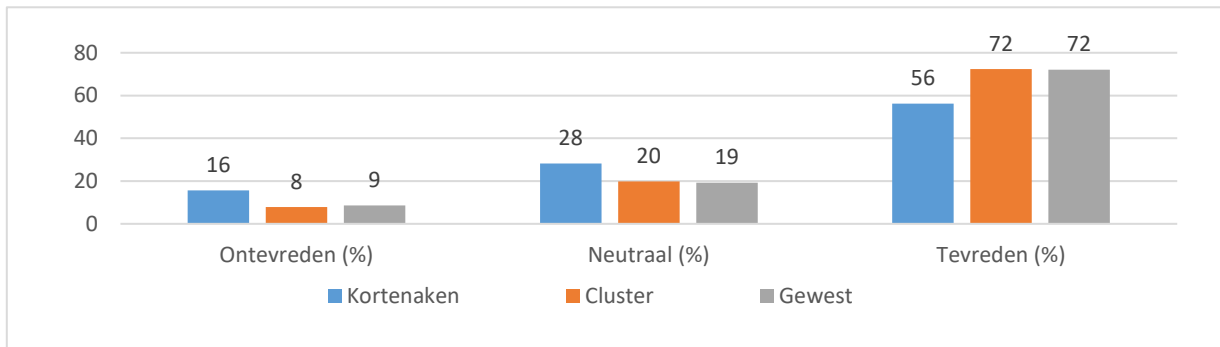
Figuur 45 - Vandalisme - 2017

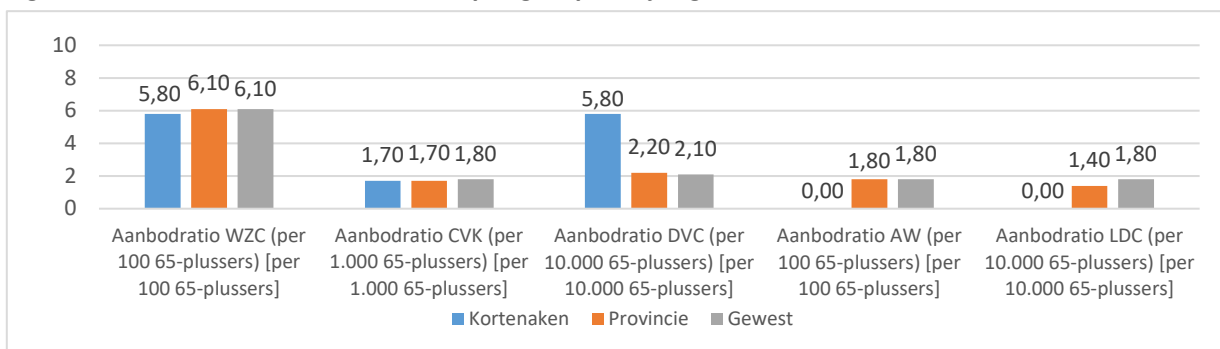
10. Ouderenzorg

Figuur 46 - Tevredenheid ouderenvoorzieningen - 2017

Figuur 47 - Overzicht van aanbodratio per groep 65+ jarigen - 2018

WZC = Woonzorgcentra

CVK = Centra voor kortverblijf

DVC = Dagverzorgingscentra

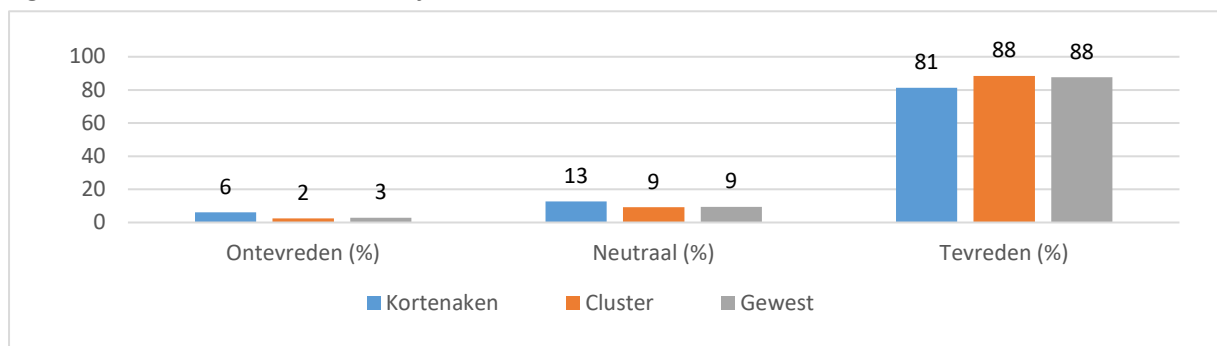
AW = Assistentiewoningen

LDC = Lokaal dienstencentra

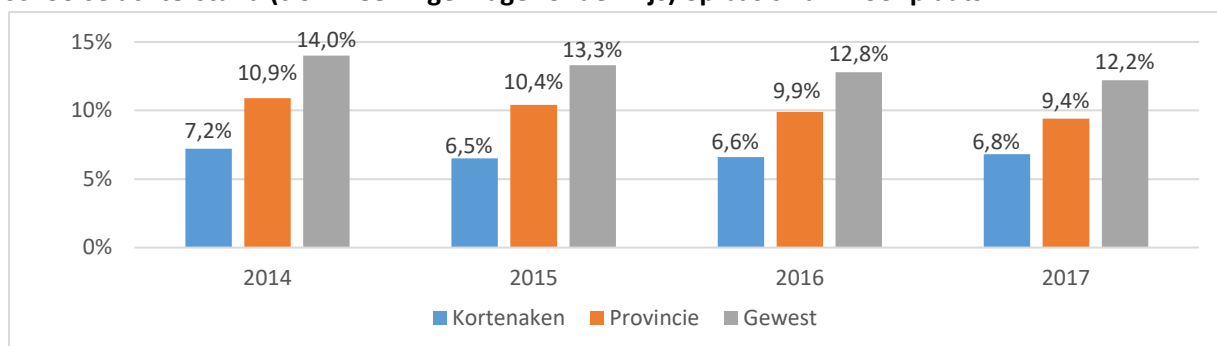
11. Onderwijs

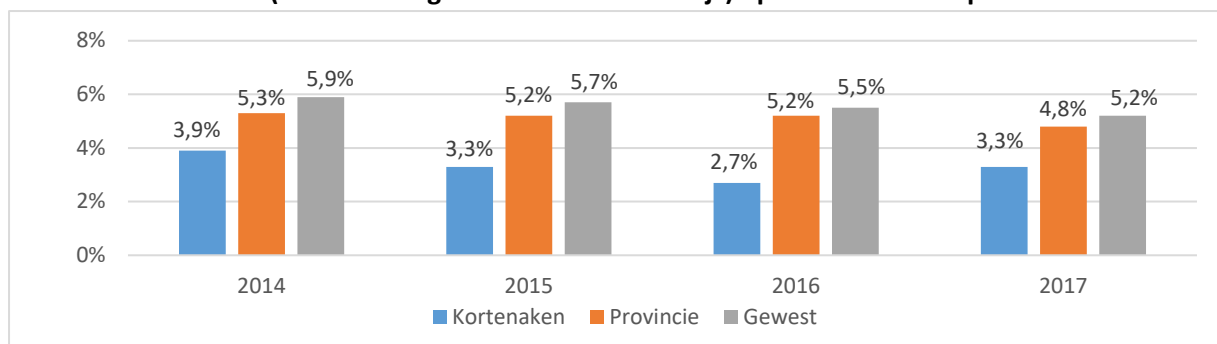
Figuur 48 - Tevredenheid onderwijs - 2017

Figuur 49 - Leerlingen lager onderwijs met één jaar of meer schoolse achterstand (t.o.v. leerlingen lager onderwijs) op basis van woonplaats

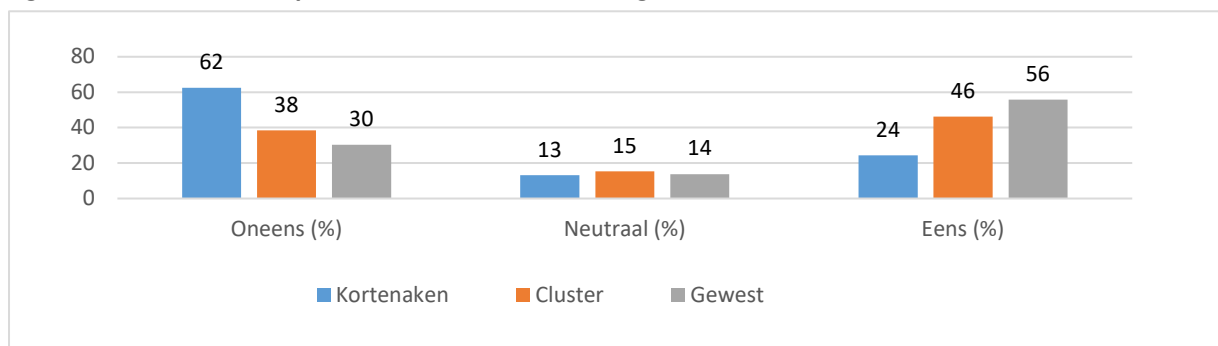

Figuur 50 - Leerlingen secundair onderwijs met twee jaar of meer schoolse achterstand (t.o.v. leerlingen secundair onderwijs) op basis van woonplaats

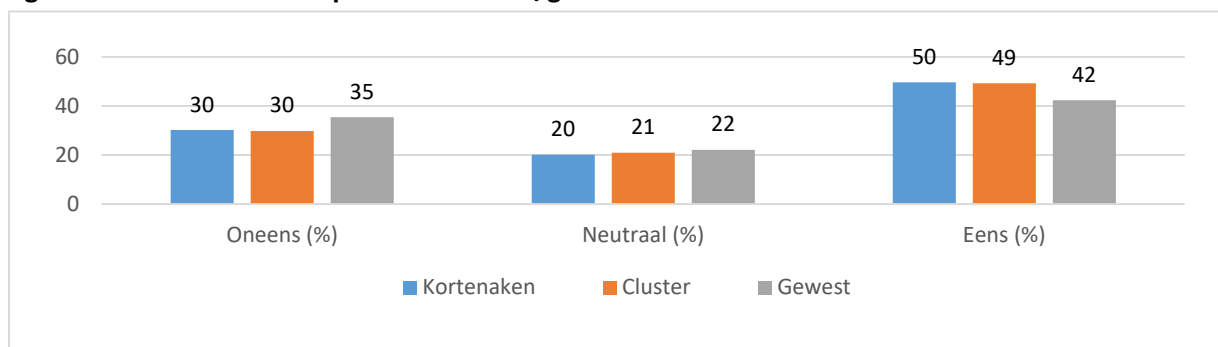

12. Mobiliteit

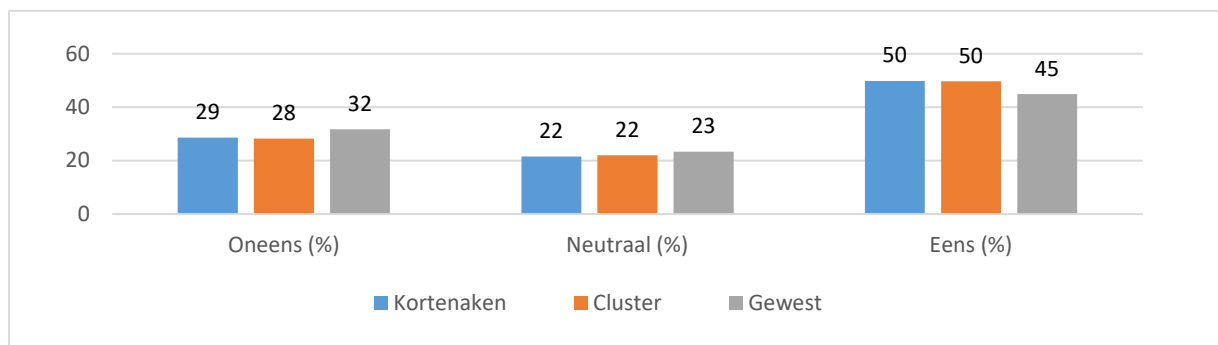
Figuur 51 - Voldoende openbaar vervoer in de stad/gemeente

Figuur 52 - Voldoende fietspaden in de stad/gemeente

Figuur 53 - Tevredenheid staat van de fietspaden

D. Economie en werk

Inleiding

Economie en werk zijn noodzakelijk voor de aantrekkelijkheid en werking van een gemeente. Om deze twee elementen verder te bestuderen, werden volgende thema's geanalyseerd:

- Demografie van bedrijven
- Werkzaamheid en sociale impact
- Armoede
- Financieel beleid

In de samenvatting worden de bovenstaande topics in detail besproken.

Samenvatting

Demografie van bedrijven

In de lokale economie van Kortenaken kan een constante stijging worden vastgesteld van het **aantal bedrijven** tussen 2011 en 2017 (+10,6%). In 2017 waren er 730 geregistreerde bedrijven (figuur 54). Die groei wordt positief beïnvloed door het aantal nieuwe bedrijfsoprichtingen en negatief beïnvloed door het aantal bedrijfsstopzettingen. Op figuur 55 kan worden gezien dat het aantal bedrijfsoprichtingen relatief t.o.v. het aantal actieve ondernemingen lager ligt dan in de provincie en het gewest. Er zijn wel relatief minder bedrijfsstopzettingen. Desondanks is de nettogroei van de gemeente (2,3%) een pak lager dan in de provincie (4,7%) en het gewest (4,2%). Een middenstandsraad en werkgroep rond ondernemen zouden deze nettogroeiratio kunnen stimuleren in de toekomst

Indien het **type bedrijven** wordt bekeken in de gemeente, kan een afwijkende opdeling worden opgemerkt als in de cluster en in het gewest (figuur 56). Er is namelijk relatief meer primaire en quataire sector dan in de cluster en het gewest en is er een absolute meerderheid aan micro-bedrijven (1 t.e.m. 9 werknemers), net zoals in de cluster en in het gewest.

Werkzaamheid en sociale impact

In 2017 waren er 117 niet-werkende werkzoekenden in Kortenaken, wat een daling representeert van 6,8% ten opzichte van 2015 (figuur 57). In 2018 had de gemeente een **werkloosheidsgraad** van 3,5% (figuur 58). Dit percentage ligt ver onder de werkloosheidsgraad van de provincie (5,4%) en van het gewest (6,4%). Een positieve evolutie is ook dat jongeren (18-24 jaar) een steeds kleinere proportie innemen in het totaal aantal NWWZ sinds 2015, waardoor het aandeel jonge NWWZ op het totaal NWWZ sterk is gedaald en nu ver onder het niveau van het gewest en de provincie ligt (figuur 59).

Daarenboven was er ook een lichte **stijging van het aantal vacatures** (figuur 60) van 9 in 2015 tot 24 in 2018 (+166,67%). Deze opwaartse beweging sinds 2015 valt ook te zien op figuur 61, daar het aantal beschikbare vacatures per 100 niet werkende werkzoekenden steeg naar 16,2 in 2018 (t.o.v. 4,5 in 2015). Deze trend in het aantal vacatures is consistent met de gunstige economische conjunctuur en de grote vraag naar personeel.

De **jobratio** is de verhouding (in %) van de totale tewerkstelling (werknemers, zelfstandigen en helpers) op de bevolking op beroepsactieve leeftijd (15-64 jaar) (definitie steunpunt werk Vlaanderen). Voor Kortenaken was dit 34,2% in 2016 (figuur 62). Dit betekent dat er per 100 personen op beroepsactieve leeftijd, 34,2 jobs beschikbaar waren in Kortenaken. Dit is beduidend minder dan in de provincie (67,3%) en in het gewest (69,5%). Lage jobratio's komen wel vaker voor indien inwoners van de gemeente naar omliggende steden pendelen voor hun job.

Armoede

In dit stuk wordt een beeld gegeven over (1) het aantal inwoners met een inkomen onder de armoedegrens en over (2) de groepen met een verhoogd risico op armoede, die potentieel extra aandacht verdienen in het beleid.

Vooreerst is er het **aantal leefloners**. Alleen wanneer men geen toereikend inkomen heeft, komt men in aanmerking voor een leefloon. Het leefloon is dus een minimuminkomen voor mensen die niet over toereikende bestaansmiddelen beschikken, noch er aanspraak op kunnen maken, noch in staat zijn deze hetzij door eigen inspanningen, hetzij op een andere manier te verwerven. Het leefloon is een geïndexeerd loon dat het de begunstigde moet mogelijk maken om een menswaardig leven te leiden. Er kan worden vastgesteld dat er 33 leefloners waren in Kortenaken in 2017 (figuur 63, links). Van 2015 tot en met 2017 vertoonde het aantal leefloners een relatief sterke opwaartse schommeling. In vergelijking met de provincie en het gewest lagen deze cijfers wel vrij laag (figuur 63, rechts).

Daarnaast is er **de inkomensgarantie voor ouderen (IGO)**. Dit is een uitkering voor ouderen vanaf 65 jaar die pensioengerechtigd zijn maar van wie het inkomen onder de wettelijke armoedegrens valt. Via de inkomensgarantie wordt hun pensioen aangevuld tot dat niveau. Ouderen die een gewaarborgd inkomen voor bejaarden (GIB) hadden, blijven hierop recht hebben. In dit geval spreken we zowel over IGO als GIB. In Kortenaken waren er 60 ouderen (65+ jaar) met een GIB of IGO in 2018 (-36,2% t.o.v. 2014) (figuur 64, links). Na een onderzoek bleek dat het gemiddeld inkomen van de senioren in diezelfde periode heel sterk was gestegen, wat een verklaring zou kunnen zijn. Dit is procentueel ten opzichte van alle ouderen (65+ jaar) hoger in de gemeente (3,5%) dan in de provincie (2,8%) maar nog lager dan in het gewest (4,0%) in 2018 (figuur 64, rechts). Dit terwijl het aantal ouderen met een inkomensgarantie vroeger relatief boven het aantal in het gewest lag.

Vervolgens zijn er de personen met **problematische schulden**. Personen met schulden lopen een verhoogd risico om in armoede terecht te komen. In 2018 waren er 105 kredietnemers met één of meer achterstallige betalingen (figuur 65, links), ofwel 2,3% van de uitstaande kredieten. Ten opzichte van de provincie (3,3%) en het gewest (3,8%) ligt dit percentage lager (figuur 65, rechts). In absolute getallen schommelde dit aantal licht over de jaren (figuur 65, links).

Als laatste categorie onder het thema armoede zijn er de **kinderen met een groot risico tot opgroeien in armoede**. Via Kind en Gezin wordt een beeld geschetst over het aantal geboortes in kansarme gezinnen. Elke geboorte wordt getoetst op zes criteria (laag inkomen, lage opleiding ouders, zwakke arbeidssituatie van de ouders, vertraagde ontwikkeling van de kinderen, slechte ontwikkeling en zwakke gezondheid). Wanneer een kind 3 of meer scoort wordt het als kansarm aanzien. In 2017 vond in Kortenaken 2,9% van de geboortes plaats in een kansarm gezin, wat een daling representeert in vergelijking met het niveau van 2014 en veel lager is dan in de provincie (8,3%) en in het gewest (13,8%). Wat wel opvalt is dat deze parameter jaar na jaar toeneemt in de referentiegebieden, maar niet in Kortenaken (figuur 66).

Financieel kader gemeente

Een eerste norm in de BBC is het resultaat op kasbasis dat niet negatief mag zijn. Kortenaken kent in 2017 een mooi resultaat op kasbasis van 614 EUR/inwoner (figuur 67), wat hoger is dan gemiddeld in Vlaanderen. Dit is vooral te danken aan het relatief hoog gecumuleerd resultaat vorig boekjaar dat opgebouwd is door een relatief hoge investeringsontvangst in 2015 t.g.v. verkoop van financiële activa (verkoop van IWM aan Watergroep) gecombineerd met hogere exploitatieontvangsten in 2015 én 2016 t.g.v. hogere financiële ontvangsten en in 2015 de recuperatie van de BTW van het AGB voor de bouw van de sporthal. Er kan ook worden opgemerkt dat in 2017 de personeelsuitgaven (bezoldigingen en pensioenen) in Kortenaken (412 EUR/inwoner) relatief lager waren dan in de Belfiuscluster (454 EUR/inwoner), provincie (537 EUR/inwoner) en gewest (537 EUR/inwoner).

Ten tweede blijft ook de autofinancieringsmarge (AFM), een belangrijke norm binnen de beleids- en beheerscyclus, positief vanaf 2014. In 2017 bedraagt deze 94 EUR/inwoner (figuur 70), wat lager is dan de cluster (145), de provincie (154) en het gewest (144). De AFM dient positief te zijn aan het einde van de planningsperiode (legislatuur + 1 jaar). Een positieve AFM betekent dat een bestuur in dat jaar uit haar gewone werking de periodieke leningslasten kan dragen. Men houdt daarbij geen rekening met eventuele reserves uit het verleden. De AFM geeft voor een bepaald jaar m.a.w. aan hoeveel van de middelen die het bestuur genereert uit de gewone werking er overblijven om, na de vereffening van de periodieke leningsuitgaven, zelf nieuwe investeringen te financieren of om nieuwe leningen aan te gaan en er de aflossingen en de interesten van te dragen.

Naast de AFM wordt gekeken naar de fiscale draagkracht en het aandeel van de onsamendrukbare uitgaven in de totale uitgaven. Kortenaken kent voor 2018 een hogere aanslagvoet APB dan cluster, provincie en gewest en hanteert eveneens een hogere aanslagvoet voor de opcentiemen op de onroerende voorheffing dan cluster en gewest. 1% personenbelasting meer/minder vragen resulteert echter in een meer- of min opbrengst van 329.499 EUR wat aanzienlijk lager is dan de cluster, provincie en het gewest. Idem dito voor de waarde van 100 opcentiemen waar 100 opcentiemen meer of minder vragen resulteert in een meer- of min opbrengst van 229.882 EUR, wat ook veel lager is dan cluster, provincie en gewest (figuur 71). Het feit dat Kortenaken aanzienlijk minder inwoners telt is hiervan een belangrijke oorzaak. Anderzijds zit Kortenaken laag qua andere belastingen.

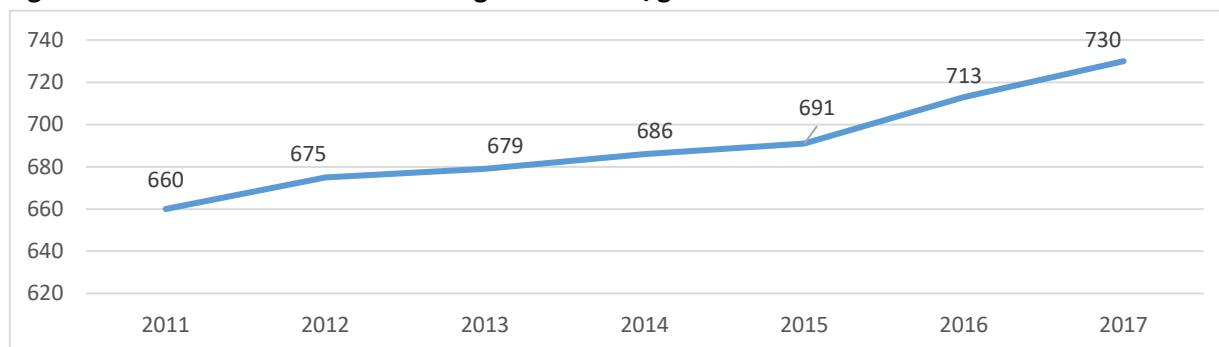
Het aandeel van de onsamendrukbare gecorrigeerde uitgaven t.o.v. de gecorrigeerde ontvangsten voor 2017 bedraagt 63,5%. Dit is lichtjes hoger dan het gemiddelde van het gewest (62,5%) (figuur 72). Deze ratio gaat na in welke mate de gemeente haar uitgaven flexibel en op korte termijn zou kunnen reduceren. Onsamendrukbare gecorrigeerde uitgaven zijn uitgaven die op korte termijn moeilijk op substantiële wijze gereduceerd kunnen worden: de personeelsuitgaven, de schulduitgaven en de verplichte overdrachten (OCMW, politiezone...). Hoe lager de ratio, des te flexibeler de gemeente kan inspelen op een extra druk op zijn financiën door de uitgaven terug te dringen. In het geval van Kortenaken (2017) leren we dus dat 36,5% van de uitgaven gaat naar samendrukbare uitgaven. De ratio autofinancieringsmarge/gecorrigeerde ontvangsten of spaarquote bedroeg in 2017 8,1% (figuur 72).

Als laatste parameters bekijken we ook nog de schuldenlast en de investeringsgraad. In een gemiddelde Vlaamse gemeente is een lichte daling van de uitstaande schuld merkbaar. Ook in Kortenaken daalde de schuld op lange termijn over de jaren heen doordat er de laatste jaren geen nieuwe leningen werden aangegaan. De bijhorende schuldenlast is bijgevolg ook gedaald en bedraagt 127 EUR/inwoner in 2017 (figuur 74). De investeringsgraad geeft de netto-investeringen verhoudingsgewijs weer. De investeringen worden gecorrigeerd met de desinvesteringen en geplaatst tegenover de afschrijvingen, de waardeverminderingen en de herwaarderingen. Het doel van deze ratio is na te gaan in welke mate de nieuwe investeringen de veroudering van het patrimonium compenseren. Een ratio gelijk aan 100 % geeft aan dat de gemeente net voldoende nieuwe investeringen realiseert om haar patrimonium in stand te houden. Een ratio groter dan 100 % wijst op een netto patrimoniale aangroei. Een ratio die meerdere jaren kleiner is dan 100 % wijst op een progressieve veroudering van het patrimonium en op de potentiële noodzaak om in de toekomst over te gaan tot aanzienlijke herstel- of vervangingsinvesteringen. Deze ratio dient over een tiental jaren geëvalueerd te worden. Periodes met een hoge investeringsgraad worden vaak afgewisseld met een lagere investeringsgraad.

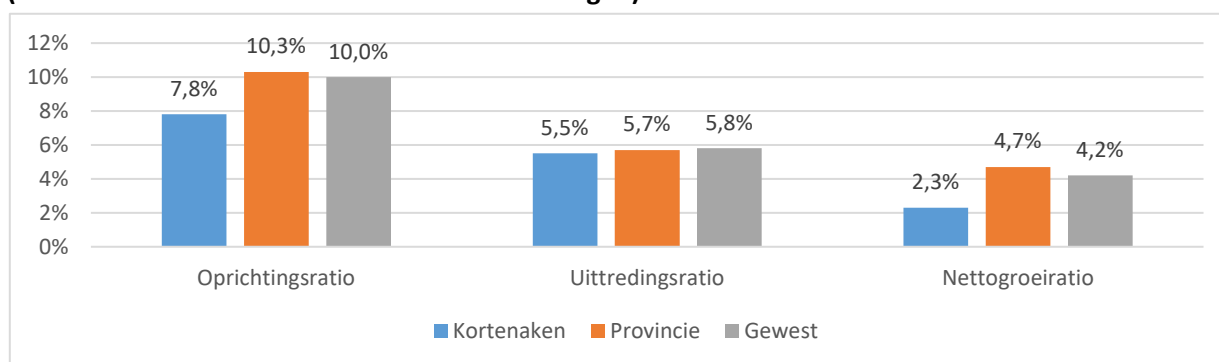
13. Demografie van bedrijven

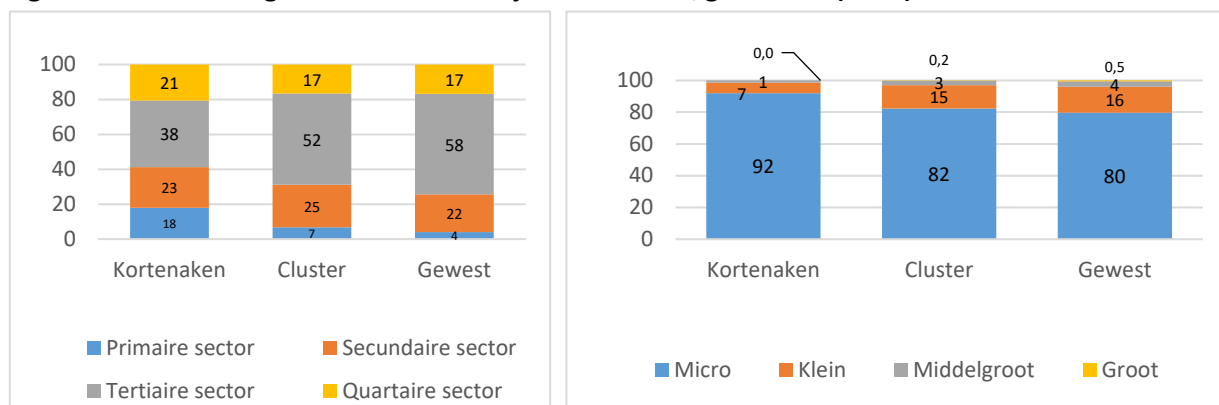
Figuur 54 - Aantal actieve ondernemingen in de stad/gemeente

Figuur 55 - Oprichtingsratio, uittredingsratio en nettogroeiratio (2017)
(Berekend als % van aantal actieve ondernemingen)

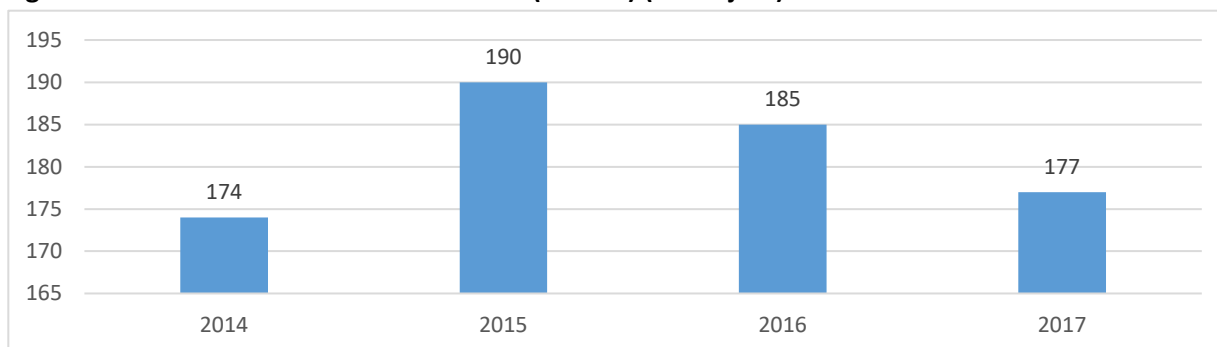
Figuur 56 - Sector en grootte van de bedrijven in de stad/gemeente (2017)

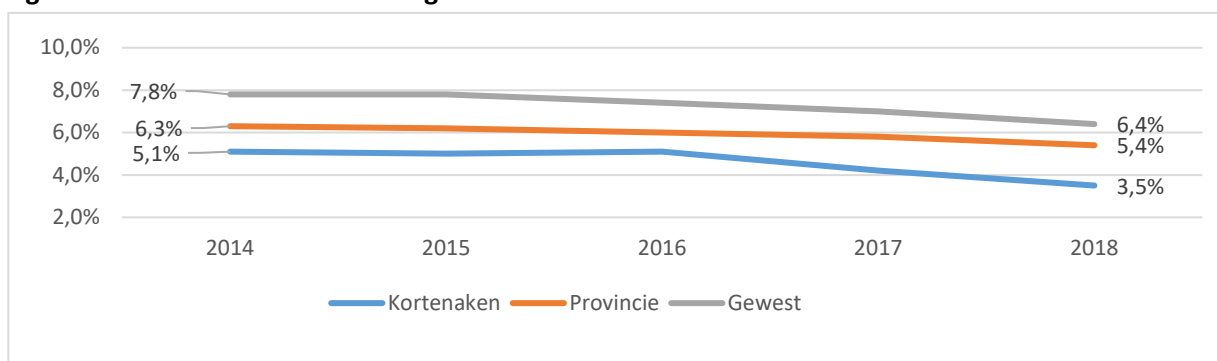
14. Werkzaamheid

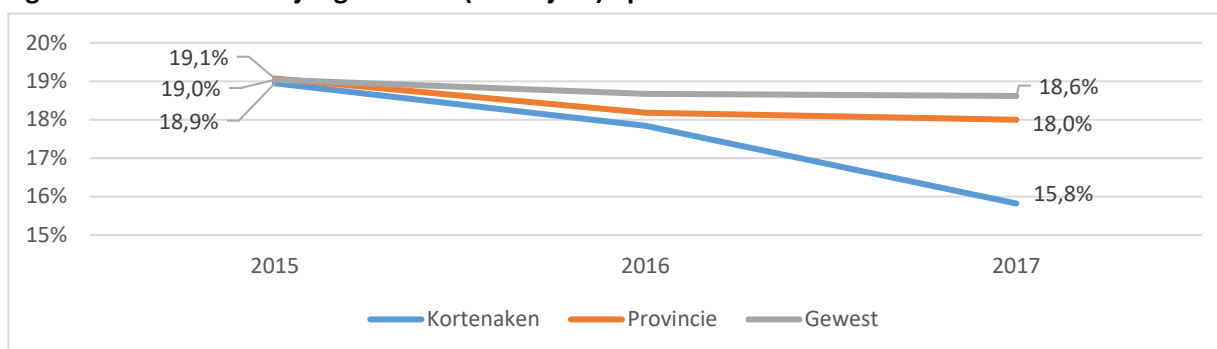
Figuur 57 - Niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) (18-64 jaar)

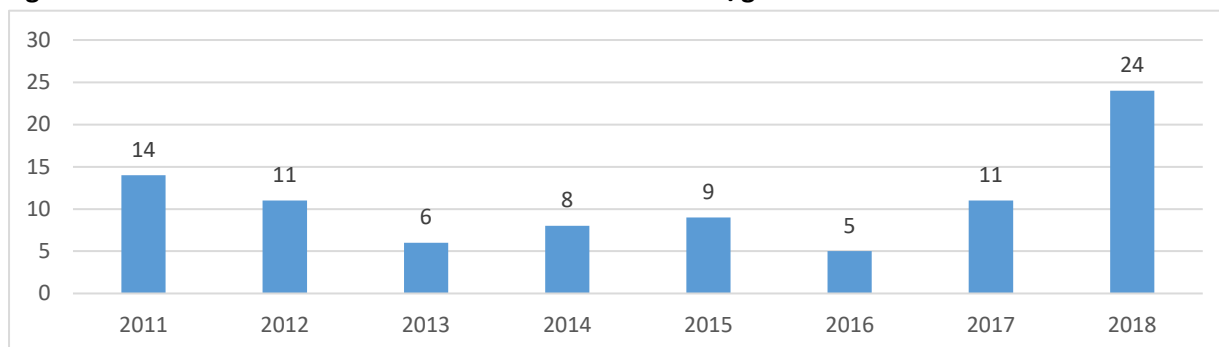
Figuur 58 - Evolutie werkloosheidsgraad

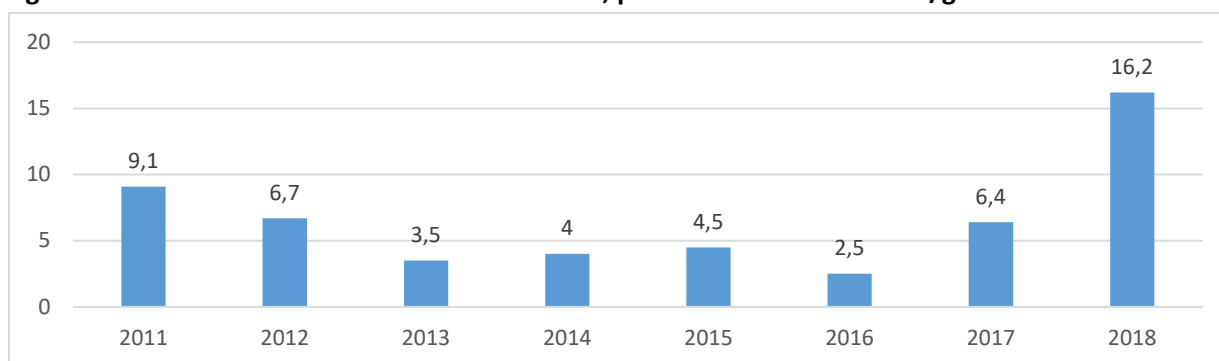
Figuur 59 - Ratio aantal jonge NWWZ (18-24 jaar) op totaal NWWZ

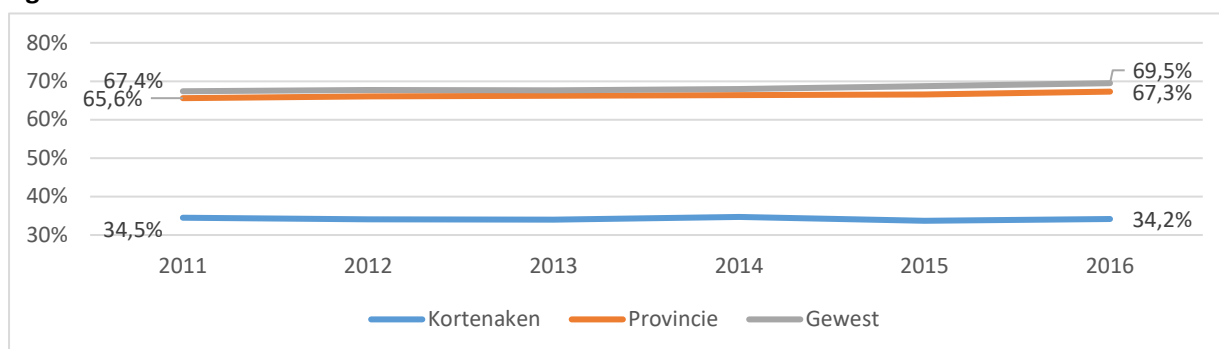
Figuur 60 - Evolutie aantal beschikbare vacatures in de stad/gemeente

Figuur 61 - Evolutie aantal beschikbare vacatures, per 100 NWWZ in de stad/gemeente

Figuur 62 - Jobratio

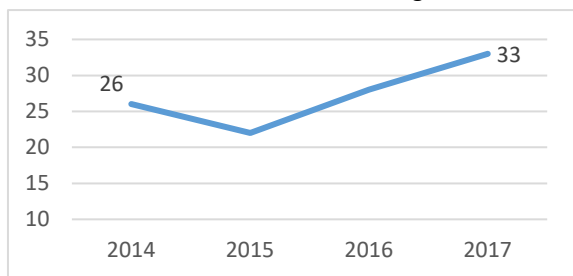

15. Armoede

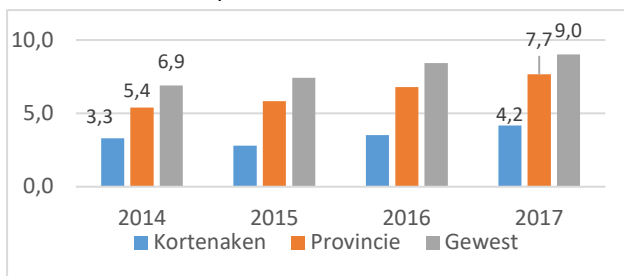

Figuur 63 - Evolutie aantal leefloners

- Evolutie aantal leefloners in de stad/gemeente

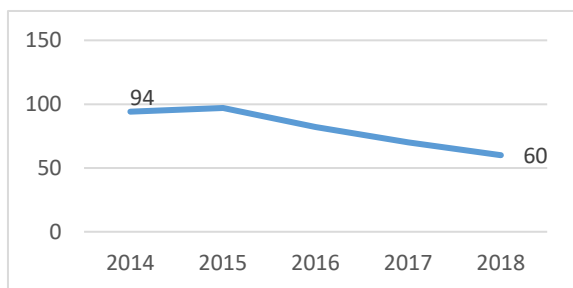

- Aantal leefloners per 1.000 inwoners

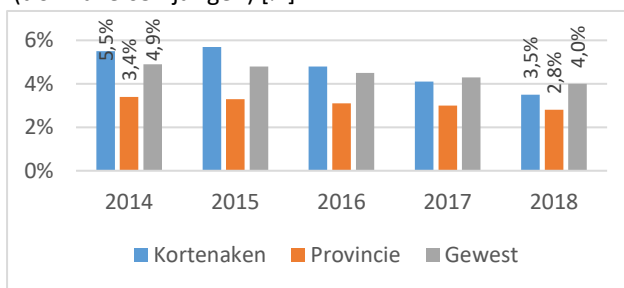
Figuur 64 - Ouderen met een inkomensgarantie

- Ouderen met een inkomensgarantie [aantal]

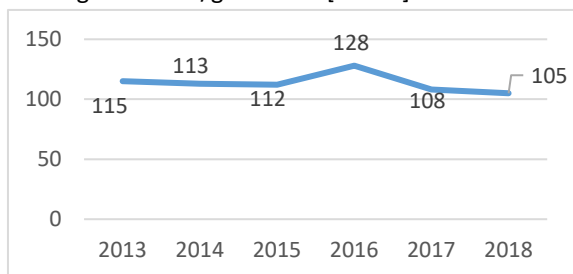
- Ouderen met een inkomensgarantie

(t.o.v. alle 65+ jarigen) [%]

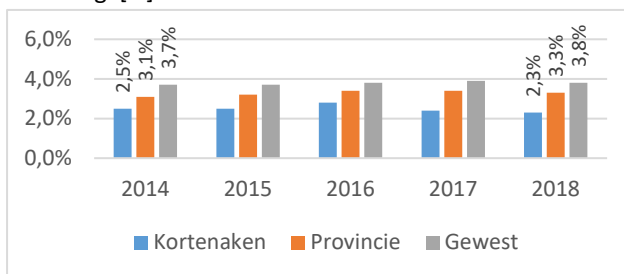

Figuur 65 - Kredietnemers met minstens één achterstallige betaling

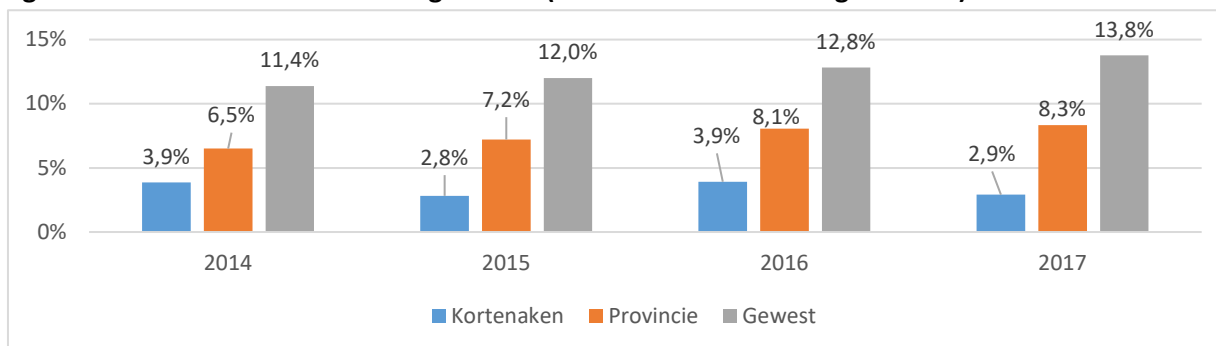
- Kredietnemers met minstens één achterstallige betaling in de stad/gemeente [aantal]

- Kredietnemers met minstens één achterstallige betaling [%]

Figuur 66 - Geboortes in kansarme gezinnen (t.o.v. het totaal aantal geboortes)

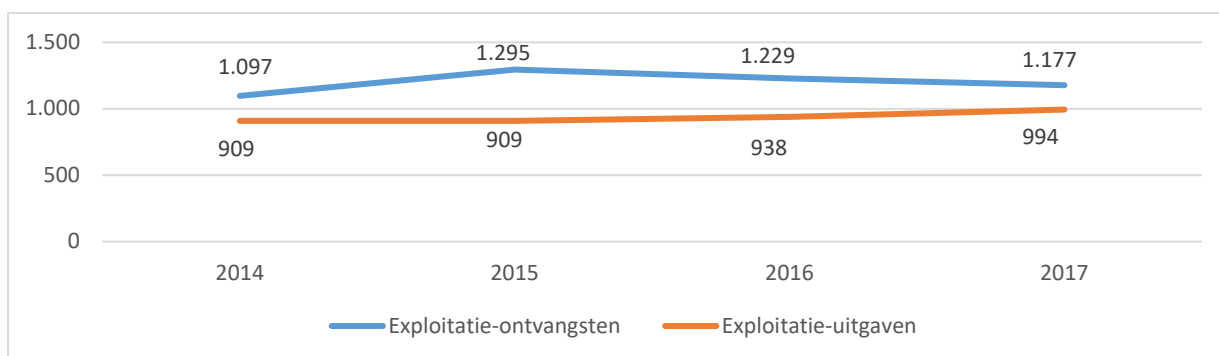
16. Financieel beleid

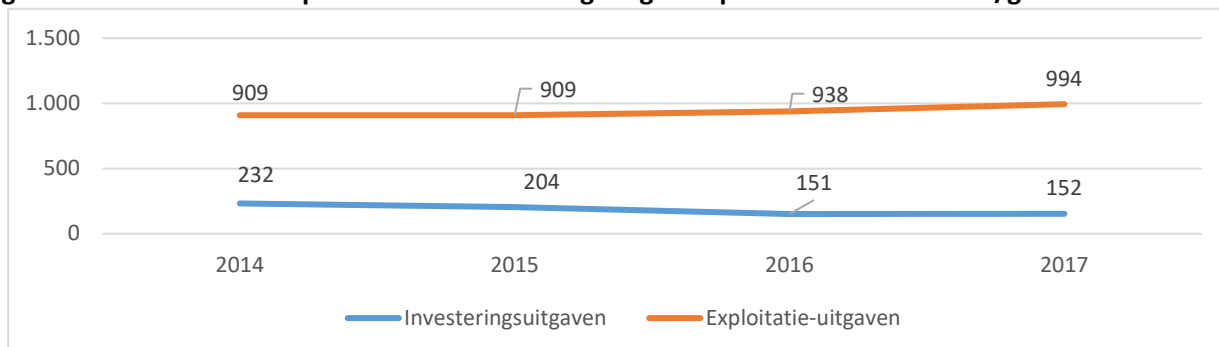
Figuur 67 - Evolutie budgettaire resultaten in de stad/gemeente

EUR/inwoner	2014	2015	2016	2017
I. EXPLOITATIEBUDGET	188	386	290	183
A. EXPLOITATIE-UITGAVEN	909	909	938	994
B. EXPLOITATIE-ONTVANGSTEN	1.097	1.295	1.229	1.177
II. INVESTERINGSBUDGET	-199	64	-129	-91
A. INVESTERINGSUITGAVEN	232	204	151	152
B. INVESTERINGSONTVANGSTEN	33	268	22	62
III. ANDERE	-109	-100	-98	-89
A. UITGAVEN	110	102	99	90
B. ONTVANGSTEN	2	2	1	1
BUDGETTAIR RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	-120	351	63	3
GECUMULEERD RESULTAAT VORIG BOEKJAAR	375	254	602	667
GECUMULEERD BUDGETTAIR RESULTAAT	254	605	665	670
BESTEMDE GELDEN	0	30	30	56
RESULTAAT OP KASBASIS	254	575	635	614

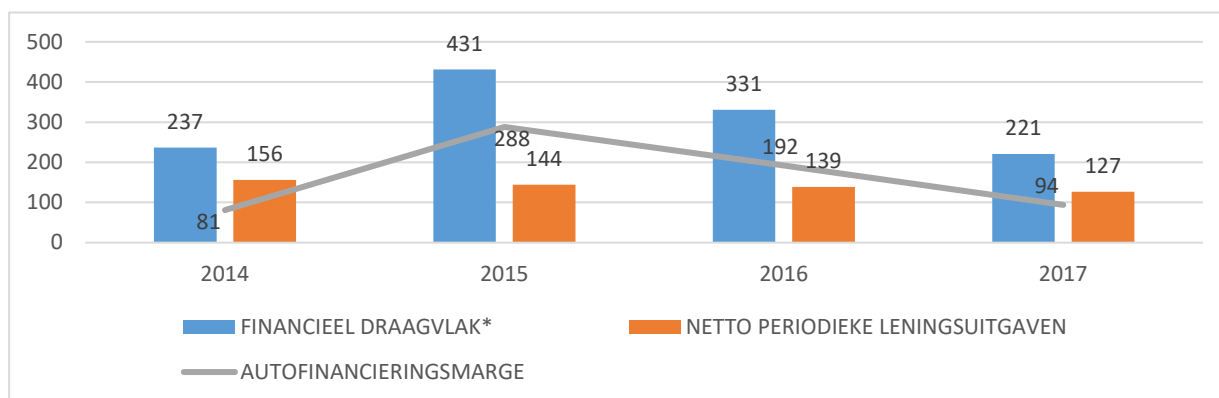
Figuur 68 - Evolutie exploitatie-ontvangsten en -uitgaven per inwoner in de stad/gemeente

Figuur 69 - Evolutie van exploitatie- en investeringsuitgaven per inwoner in de stad/gemeente

Figuur 70 - Evolutie autofinancieringsmarge in de stad/gemeente

* Exploitatieresultaat excl. nettokosten schulden

Figuur 71 - Vergelijking fiscale draagvlak

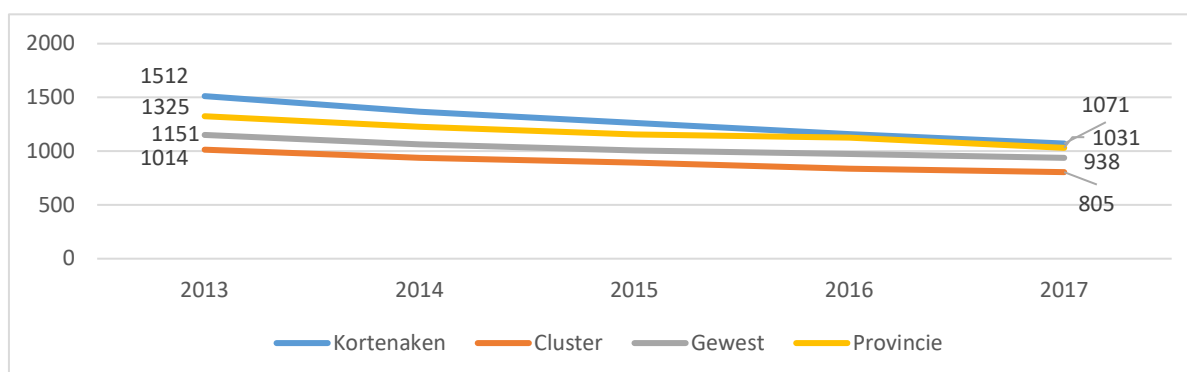
FISCALE DRAAGVLAK (2018)	KORTENAKEN	CLUSTER	PROVINCIE	GEWEST
AANVULLENDE PERSONENBELASTING				
AANSLAGVOET	7,80%	7,64%	7,21%	7,31%
WAARDE VAN 1% PER INWONER	42	40	51	43
WAARDE VAN 1%	329.499	477.408	895.810	794.081
OPCENTIEMEN OP DE ONROERENDE VOORHEFFING				
AANSLAGVOET	929	878	771	905
WAARDE VAN 100 OPCENTIEMEN PER INWONER	29	30	47	40
WAARDE VAN 100 OPCENTIEMEN	229.882	352.009	791.146	716.054
ANDERE BELASTINGEN	40	94	118	124

Figuur 72 - Evolutie financiële beleidsruimte in de stad/gemeente

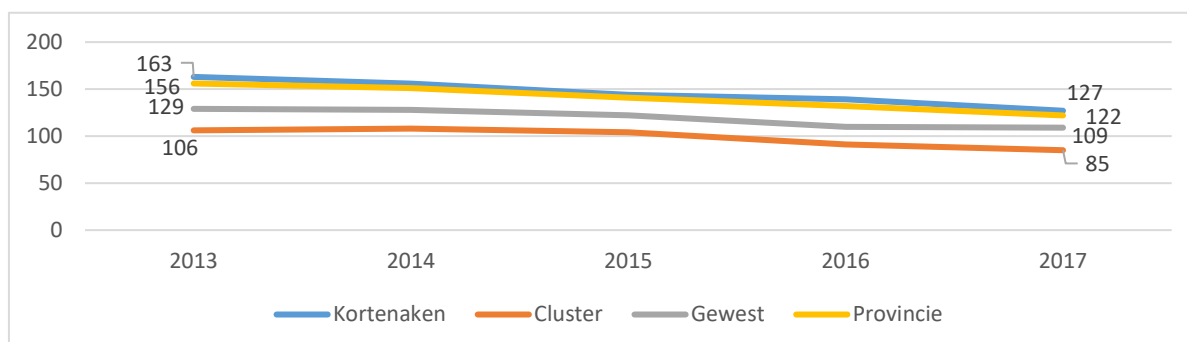
FINANCIËLE BELEIDSRUIMTE	2014	2015	2016	2017
ONSAMENDRUKBARE GECORR UITG/GEcorr ONTV	65,9%	55,9%	59,3%	63,5%
AUTOFINANCIERINGSMARGE/GEcorr ONTV*	7,5%	22,6%	15,9%	8,1%

*Spaarquota

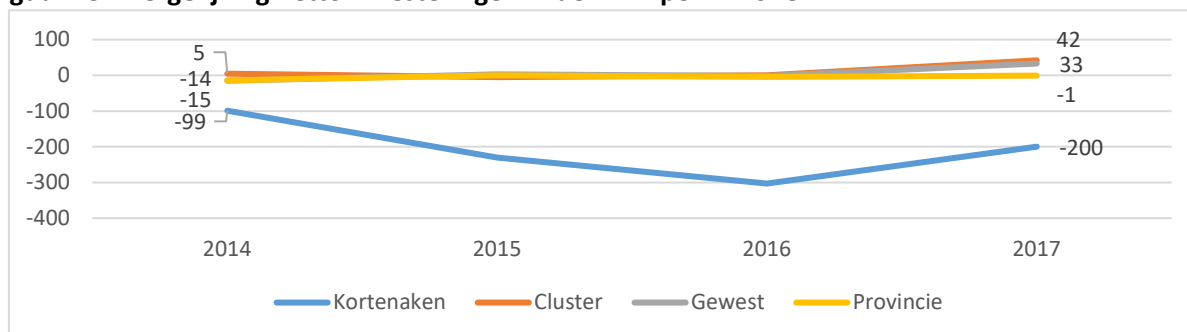
Figuur 73 - Vergelijking LT schuld per inwoner

Figuur 74 - Vergelijking schuldenlast per inwoner

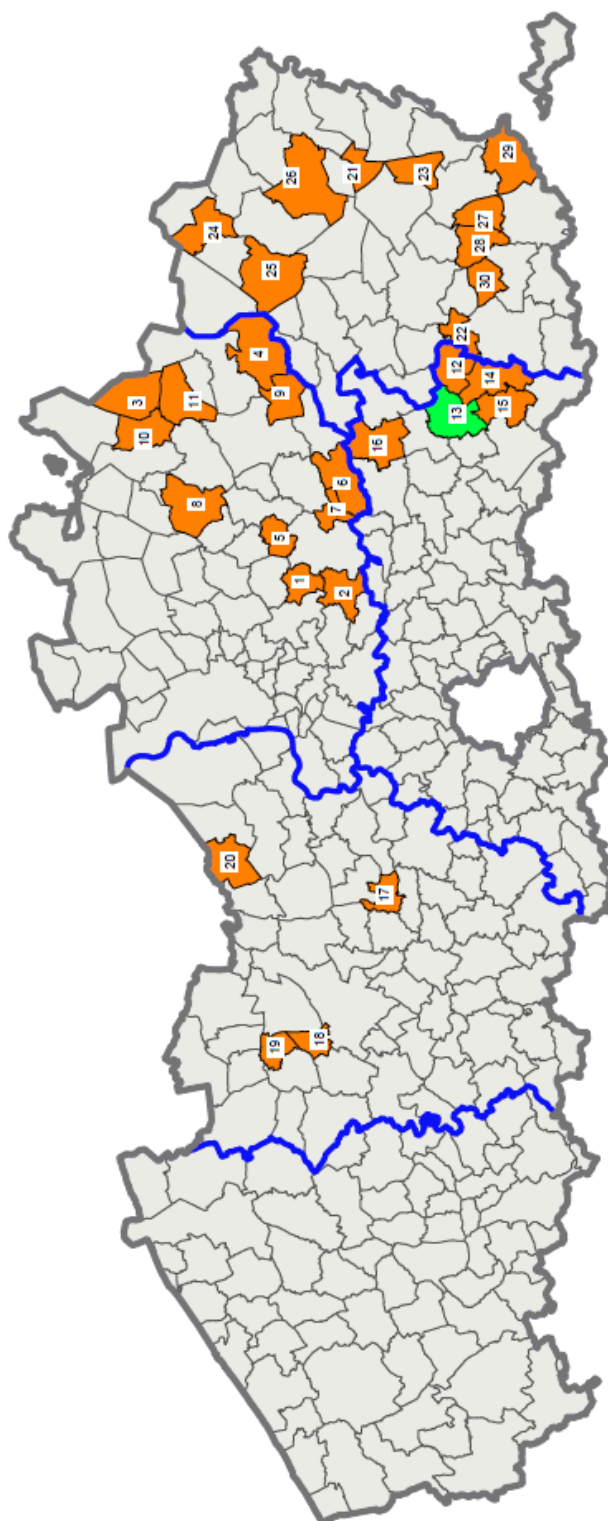
Figuur 75 - Vergelijking netto-investeringen in de MVA per inwoner

Figuur 76 - Evolutie investeringen, desinvesteringen en investeringsgraad in de stad/gemeente

INVESTERINGEN (EUR/inwoner)	2014	2015	2016	2017
NETTO-INVESTERINGEN IN DE FVA	0	-117	99	-37
NETTO-INVESTERINGEN IN DE MVA	-99	-230	-303	-200
DESINVESTERINGEN (ALLE ACTIVA)	11	237	0	40
INVESTERINGSGRAAD MVA (%)	67,8%	25,8%	11,9%	40,6%

Appendix - Overzicht cluster

Gemeenten van de Cluster :

1 - BERLAAR	11 - RETIE	21 - AS
2 - PUTTE	12 - GEETBETS	22 - NIEUWERKERKEN
3 - ARENDONK	13 - KORTENAKEN	23 - ZUTENDAAL
4 - BALEN	14 - ZOUTLEEUW	24 - NEERPELT
5 - HERENTHOUT	15 - LINTER	25 - HECHTEL-EXSEL
6 - HERSELT	16 - SCHERFENHEUVEL-ZICHEM	26 - MEEUWENGRUITRODE
7 - HULSHOUT	17 - WICHELEN	27 - HOESELT
8 - LILLE	18 - LOVENDEGEM	28 - KORTESSEM
9 - MEERHOUT	19 - WAARSCHOOT	29 - RIEMST
10 - OUD-TURNHOUT	20 - STEKENE	30 - WELLEN

Legende :

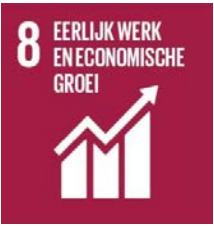
- KORTENAKEN
- V5
- Andere gemeenten
- Provinciegrenzen

Appendix - Overzicht duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

(Bron: VVSG)

	People	Beëindig armoede overal en in al haar vormen: Vandaag overleven vele mensen in ontwikkelingslanden met minder dan 1,25 dollar per dag. Ook in België echter blijft armoede een prangend probleem. We moeten armoede op nationaal vlak halveren tegen 2030. Het uiteindelijke doel is om armoede overal en in al haar vormen uit te roeien.
	People	Beëindig honger, zorg voor voedselveiligheid /-zekerheid en promoot duurzame landbouw: Iedereen heeft toegang tot betaalbare voeding. Nieuwe landbouwtechnieken zullen gezond en kwalitatief voedsel op een duurzame manier verbouwen. Zo heeft elk mens voedselzekerheid.
	People	Goede gezondheid en welzijn voor alle leeftijden: Kinder- en moedersterfte moeten dalen. Hetzelfde geldt voor drank- en druggebruik. Informatie over besmettelijke ziektes is noodzakelijk om de verspreiding ervan tegen te gaan. De VN wil mentale ziektes meer onder de aandacht brengen en pleit voor minder verkeersdoden.
	People	Inclusief, gelijkwaardig, kwalitatief onderwijs en kansen voor levenslang leren voor iedereen: Jongens en meisjes kunnen vrij naar de lagere en middelbare school gaan. Ze krijgen ook de kans om verder te studeren. Technisch, beroeps-of universitair onderwijs moet vrij toegankelijk zijn, ongeacht geslacht of afkomst. De leeromgeving moet veilig en inclusief zijn. Daarnaast gaat deze doelstelling ook op een kwalitatieve voorschoolse zorg en ontwikkelen en over het opvoeden van leerlingen tot wereldburgers.
	People	Gender gelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes: We moeten komaf maken met genderongelijkheid: het glazen plafond, de loonkloof en gendergeweld. Vrouwen hebben, net zoals mannen, recht op een goede gezondheid en kennis over seksualiteit. Er is nood aan een beleid en rechtspraak dat inzet op gendergelijkheid.
	Planet	Toegang tot water en sanitair voor iedereen en duurzaam watergebruik: Iedereen heeft recht op veilig drinkbaar water en sanitaire voorzieningen. Waterschaarste moet aangepakt worden. Daarnaast moet er ook gewerkt worden aan duurzaam waterbeheer en verhoogde waterkwaliteit. Dit kan door vervuiling te verminderen, een stop op de dumping van chemicaliën en een goede behandeling van afvalwater.
	Prosperity	Betaalbare en duurzame energie: Iedereen moet toegang hebben tot betaalbare, betrouwbare en duurzame energie. We moeten energiearmoede bestrijden en onze energie efficiënter produceren en gebruiken. Daarnaast worden hernieuwbare energiebronnen steeds belangrijker.

Appendix - Overzicht duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

 8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI	Prosperity	Langdurige, inclusieve en duurzame economische groei, volledige tewerkstelling en waardig werk voor iedereen: De VN wil slavernij, dwangarbeid en kinderarbeid uitroeien. Jeugdwerkloosheid moet aangepakt worden. Ondernemerschap moet ondersteund worden en we moeten streven naar economische groei, maar zonder schade toe te brengen aan het milieu.
 9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR	Prosperity	Veerkrachtige/robuuste infrastructuur, inclusieve en duurzame industrialisering en innovatie: Een sterke economie en maatschappelijk welzijn steunen op een degelijke duurzame infrastructuur. Ook innovatieve industrie en internet voor iedereen zijn essentieel.
 10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN	Prosperity	Vermindering van ongelijkheid binnen en tussen landen: Dit gaan onder meer over ongelijkheid op basis van inkomen, leeftijd, sekse en beperking. Discriminerende wetgeving en beleid kunnen niet. Sociale bescherming is belangrijk. Ontwikkelingslanden moeten ook meer inspraak krijgen in de besluitvorming van internationale financiële en economische instellingen.
 11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN	Prosperity	Inclusieve, veilige, veerkrachtige en duurzame steden en gemeenschappen: Het heeft te maken met adequate en betaalbare woningen, duurzame mobiliteit en de milieu-impact van steden en gemeenten. Daarnaast maken ook veilige en groene publieke ruimtes, rampenbestrijding, duurzame ruimtelijke ordening en erfgoedbeheer deel uit van SDG 11.
 12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE	Planet	Zorgen voor duurzame consumptie-en productiepatronen: Onze consumptiemaatschappij produceert veel afval. Grondstoffen duurzaam beheren en efficiënt gebruiken is dan ook een must. Daarnaast moeten we inzetten op een minder vervuilende en afvalarmere productie, een duurzaam aankoopbeleid en op duurzaam toerisme. Duurzaam consumeren kan ook door voedselverlies tegen te gaan en door recyclage en hergebruik van afvalproducten.
 13 KLIMAATACTIE	Planet	Dringende maatregelen nemen om de klimaatverandering en de gevolgen ervan te bestrijden: De klimaatverandering treft elk land in elk continent. Daarom dient het beleid maatregelen te voorzien, zoals maatregelen om de CO2-uitstoot te reduceren, en moeten burgers zich bewust worden van manieren van klimaataanpassing. De VN wil kwetsbare naties weerbaarder maken tegen natuurrampen.
 14 LEVEN IN HET WATER	Planet	Bescherming en duurzaam gebruik van de oceanen, zeeën en mariene hulpbronnen voor duurzame ontwikkeling: Ecosystemen op de kust en in zeeën en oceanen moeten beschermd worden. Overbevissing, vervuiling van de mariene ecosystemen en illegale visserij moeten bestreden worden.

Appendix - Overzicht duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

	Planet	Bescherming, herstel en duurzaam gebruik van ecosystemen op het land: Ecosystemen op land zoals bossen, moerassen en gebergten dienen beschermd te worden. Behoud van de biodiversiteit is prioritair. Stropen en smokkel van beschermde diersoorten moeten we tegengaan. Aangetaste natuurgebieden worden hersteld.
	Peace	Vrede, veiligheid en rechtszekerheid zijn essentieel om duurzame ontwikkeling te bevorderen: Dit gaat om het bestrijden van misdaad, corruptie en geweld, ook tegen kinderen, maar ook om het bevorderen van een sterke rechtsstaat waarin fundamentele vrijheden beschermd worden. Verder zijn effectieve en transparante instituties met aandacht voor burgerparticipatie en inclusieve besluitvorming onmisbaar.
	Partnership	De middelen voor de uitvoering versterken en het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling revitaliseren: De VN verwacht meer samenwerking: tussen bedrijven, regeringen, burgers en organisaties, maar ook tussen alle spelers onderling. Technologie, het delen van kennis, handel, financiën en data zijn heel belangrijk.

Appendix - Overzicht indeling landen

Europese Unie

- België
- Nederland
- Frankrijk
- Zuid-Europa: Italië, Spanje, Griekenland, Portugal, Malta, Cyprus en Gibraltar
- Noord- en West-Europa: Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Oostenrijk, Ierland, Finland, Denemarken, Luxemburg, Zweden
- Oost-Europa (EU): Polen, Bulgarije, Roemenië, Slovaakse Republiek, Hongarije, Tsjechische Republiek, Letland, Litouwen, Slovenië, Kroatië, Estland

Buiten de Europese Unie

- Oost-Europa (niet-EU): Rusland, Kosovo, Servië, Oekraïne, Albanië, Bosnië-Herzegovina, Macedonia, Wit-Rusland, Moldavië, Montenegro
- Mahreb: Marokko, Algerije, Tunesië, Libië, Mauritanië
- Turkije
- Andere rijke landen: Canada, VS, Australië, Nieuw Zeeland, IJsland, Noorwegen, Zwitserland, Zuid-Korea, Japan, Israël, Andorra, Monaco, San Marina, Vaticaanstad
- Andere landen van Afrika
- Andere landen van Azië
- Andere landen van Zuid- en Centraal-Amerika
- Onbepaald

Appendix – Beschrijving en bron per figuur

Figuur	Beschrijving	Bron
A. Demografie		
1	Evolutie van totale bevolking (absolute getallen)	Statbel – Provincies in cijfers
2	Evolutie van totale bevolking (%)	Statbel – Provincies in cijfers
3	Overzicht bevolkingsevolutie	Statbel – Provincies in cijfers
4	Gemiddeld aantal geboortes, sterftes, binnenlandse migratie en buitenlandse migratie	Statbel – Provincies in cijfers
5	Evolutie natuurlijke aangroei (per 1.000 inwoners)	Statbel – Provincies in cijfers
6	Evolutie geboortes (per 1.000 inwoners)	Statbel – Provincies in cijfers
7	Evolutie sterfte (per 1.000 inwoners)	Statbel – Provincies in cijfers
8	Evolutie aantal migraties (per 1.000 inwoners)	Statbel – Provincies in cijfers
9	Evolutie aantal binnenlandse migraties (per 1.000 inwoners)	Statbel – Provincies in cijfers
10	Evolutie aantal buitenlandse migraties (per 1.000 inwoners)	Statbel – Provincies in cijfers
11.1	Evolutie leeftijdsgroepen in de stad/gemeente	Rijksregister – Provincies in cijfers
11.2	Prognose evolutie leeftijdsgroepen in de stad/gemeente	Sociaal demografisch profiel
12	Aandeel 0-24 jarigen	Rijksregister – Provincies in cijfers
13	Aandeel 65+ jarigen	Rijksregister – Provincies in cijfers
14	Evolutie van het aandeel 0-24 jarigen	Rijksregister – Provincies in cijfers
15	Evolutie van het aandeel 65+ jarigen	Rijksregister – Provincies in cijfers
16	Evolutie aantal vreemdelingen (niet-Belgische herkomst t.o.v. alle inwoners)	Rijksregister – Provincies in cijfers
17	Evolutie van het aantal vreemde nationaliteiten in de stad/gemeente (niet-Belgische herkomst)	Rijksregister – Provincies in cijfers
18	Vergelijking vreemde nationaliteiten (niet Belgische herkomst)	Rijksregister – Provincies in cijfers
19	Gemiddeld aantal personen per privaat huishouden	Rijksregister – Provincies in cijfers
20	Alleenstaanden t.o.v. particuliere huishoudens	POD maatschappelijke integratie – Provincies in cijfers

Appendix – Beschrijving en bron per figuur

Figuur	Beschrijving	Bron
B. Huisvesting		
21	Verkoop woonhuizen en appartementen in de stad/gemeente	Kadaster FOD financiën – Provincies in cijfers
22	Evolutie verkoop woonhuizen	Kadaster FOD financiën – Provincies in cijfers
23	Evolutie verkoop appartementen	Kadaster FOD financiën
24	Evolutie vastgoedprijzen in de stad/gemeente	Kadaster FOD financiën
25	Vergelijking vastgoedprijzen – woonhuizen	Kadaster FOD financiën – Provincies in cijfers
26	Vergelijking vastgoedprijzen – appartementen	Kadaster FOD financiën
27	Gemiddeld belastbaar inkomen	Statbel – fiscale inkomens – Provincies in cijfers
28	Duurheidsratio – woningen	Gemiddelde woningprijzen t.o.v. gemiddeld belastbaar inkomen
29	Duurheidsratio – appartementen	Gemiddelde appartementsprijzen t.o.v. gemiddeld belastbaar inkomen
30	Bevolkingsdichtheid per km ²	Rijksregister – Provincies in cijfers
31	Sociale huurwoningen t.o.v. particuliere huishoudens	Vlaamse maatschappij voor sociaal wonen – Provincies in cijfers
32	Aantal sociale huurwoningen in de stad/gemeente (Verhuurd door SVK + SHM)	Vlaamse maatschappij voor sociaal wonen – Provincies in cijfers

Appendix – Beschrijving en bron per figuur

Figuur	Beschrijving	Bron
C. Leven en vrije tijd		
33	Tevredenheid over de stad/gemeente	Gemeente- en stadsmonitor 2017
34	Tevredenheid over buurt	Gemeente- en stadsmonitor 2017
35	Fierheid over de stad/gemeente	Gemeente- en stadsmonitor 2017
36	Tevredenheid sportvoorzieningen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
37	Tevredenheid recreatievoorzieningen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
38	Tevredenheid culturele voorzieningen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
39	Tevredenheid uitgaansgelegenheden	Gemeente- en stadsmonitor 2017
40	Tevredenheid over groen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
41	Voldoende groen in de stad/gemeente	Gemeente- en stadsmonitor 2017
42	CO ₂ -uitstoot per inwoner (ton)	Departement Leefmilieu, Natuur en Energie – Provincies in cijfers
43	Onveiligheidsgevoel in de stad/gemeente	Gemeente- en stadsmonitor 2017
44	Onveiligheidsgevoel in de buurt/wijk	Gemeente- en stadsmonitor 2017
45	Vandalisme	Gemeente- en stadsmonitor 2017
46	Tevredenheid ouderenvoorzieningen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
47	Aanbodratio per groep 65+ jarigen : WZC, CVK, DVC, AW, LDC	Vlaams agentschap zorg en gezondheid
48	Tevredenheid onderwijs	Gemeente- en stadsmonitor 2017
49	Leerlingen lager onderwijs met één jaar of meer schoolse vertraging (% t.o.v. Lln L.O.)	Departement onderwijs en vorming van de Vl. Gemeenschap – Provincies in cijfers
50	Leerlingen sec. onderwijs met twee jaar of meer schoolse vertraging (% t.o.v. Lln sec. onderwijs)	Departement onderwijs en vorming van de Vl. Gemeenschap – Provincies in cijfers
51	Voldoende openbaar vervoer in de stad/gemeente	Gemeente- en stadsmonitor 2017
52	Veilig gevoel bij het fietsen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
53	Veilige mobiliteit voor kinderen	Gemeente- en stadsmonitor 2017

Appendix – Beschrijving en bron per figuur

Figuur	Beschrijving	Bron
D. Economie en werk		
54	Aantal actieve ondernemingen in de stad/gemeente	Statbel – Provincies in cijfers
55	Oprichtingsratio, stopzettingsratio & nettogroeiratio van ondernemingen	Statbel – Provincies in cijfers
56	Sector en grootte van de bedrijven in de stad/gemeente	Statbel – Provincies in cijfers
57	Niet-werkende werkzoekenden (18-64j)	Arvastat – Provincies in cijfers
58	Evolutie werkloosheidsgraad	Arvastat – Provincies in cijfers
59	Ratio aantal jonge NWWZ (18-24j) op totaal NWWZ	Arvastat – Provincies in cijfers
60	Evolutie aantal beschikbare vacatures in de stad/gemeente	Arvastat – Provincies in cijfers
61	Evolutie aantal beschikbare vacatures, per 100 NWWZ in de stad/gemeente	Arvastat – Provincies in cijfers
62	Jobratio	Steunpunt werk (Vlaamse arbeidsrekening) – Provincies in cijfers
63	Evolutie aantal leefloners	POD maatschappelijke integratie
64	Ouderen met inkomensgarantie	Rijksdienst voor pensioenen – Provincies in cijfers
65	Kredietnemers met minstens één achterstallige betaling	Nationale bank van België – Provincies in cijfers
66	Geboorten in kansarme gezinnen (t.o.v. het totaal aantal geboorten)	Kind & Gezin
67	Evolutie budgettaire resultaten in de stad/gemeente	IFP
68	Evolutie exploitatie-ontvangsten en -uitgaven per inwoner in de stad/gemeente	IFP
69	Evolutie van exploitatie- en investeringsuitgaven per inwoner in de stad/gemeente	IFP
70	Evolutie autofinancieringsmarge in de stad/gemeente	IFP
71	Vergelijking fiscale draagvlak	IFP
72	Evolutie financiële beleidsruimte in de stad/gemeente	IFP
73	Vergelijking LT shuld per inwoner	IFP
74	Vergelijking schuldenlast per inwoner	IFP
75	Vergelijking netto-investeringen in de MVA per inwoner	IFP
76	Evolutie investeringen, desinvesteringen in investeringsgraad in de stad/gemeente	IFP

Samenwerken verenigingen:

- Vaak is het bestaan en/of de werking van verenigingen niet gekend---infobrochure opstellen, vermeldingen op website updaten, verenigingenmarkt bv op de dag van de nieuwe inwoners
- Samenwerken kan vlot verlopen mits goede onderlinge afspraken
- Samenwerken kan zelfs buiten gemeentelijke grenzen
- Verenigingen kunnen mekaars aanbod uitdragen bij hun leden

Adviesraden:

- Samenwerken en 1 of 2 keer per jaar samenzitten met de verschillende raden om gemeenschappelijke belangen, bekommernissen, activiteiten samen uitwerken
- Advies geven over gebruik en onderhoud van gemeentelijke infrastructuur door wegvallen van de Beheerraad van de zalen

Uitleendienst:

- Uitleendienst van de gemeente is te weinig gekend: ook te vermelden in brochure, website
- Uitleendienst van de provincie is beter gekend en wordt meer gebruikt, maar mag ook nog extra in brochure of op de website vermeld worden
- Is er mogelijkheid tot verkrijgen van stockageruimte voor bv jeugdverenigingen of toneelgezelschappen om grotere attributen die niet vaak gebruikt worden samen op te bergen

BIB:

- Nog bepaalde mogelijkheden te weinig gekend bv voorleesboeken, BIB aan huis, ...
- Plaats voor tijdelijke initiatieven bv kunst, info, ...

Gemeentepersoneel:

- Graag duidelijk lijst van wie voor wat aangesproken kan worden, naam met foto en takenlijst
- Gemeentelijke ambtenaren moeten mogelijke subsidies voor bepaalde verenigingen of mogelijke projecten op het platteland opzoeken en doorgeven

Varia:

- Aankoop bus die ingezet kan worden voor scholen, senioren, cultuuruitstappen, bezoekers naar ziekenhuizen brengen, gezamenlijk inkopen gaan doen voor hen die geen vervoer hebben,...
- Toerisme: uitbouwen van ons Kortenaakse toeristische troeven met bv een dorpsgid die anekdotes en verborgen parels uit ons dorp kent , infobrochure die de wandel-fietsroutes bundelt, en dit samen met infobrochure over plaatselijke horeca, streekproducten,..
- Vlaanderen zingt: fijn initiatief!
- Groter evenement opzetten in samenwerking met verschillende verenigingen en raden bv braderie, verenigingen die hun werking tonen, oude ambachten, streekproductenmarkt met hierbij oog voor laagdrempeligheid qua prijs en

toegankelijkheid: zo groot mogelijk aanbod samen aanbieden zodat gezinnen en alle inwoners zich aangesproken voelen

- Bij het opstellen van infobrochure bv denken aan grotere kaart met nuttige telefoonnummers

De wensen van de Senioren

Op maandag 13 mei organiseerde de Seniorenraad een 'droomdag'. Hierop waren alle voorzitters van de seniorenverenigingen van de gemeente en uit elke gemeente nog een onafhankelijke 55-plusser uitgenodigd. Er werd gevraagd om hun ideale Kortenaak voor te stellen, waar het goed is om ouder te worden en oud te zijn. Op basis van hun input zullen deze ideeën meegenomen worden naar de overkoepelende vergadering waar alle adviesraden hun ideeën verzamelen. Hierop gaan we grote verbanden en gelijkaardige doelen proberen te filteren en zo een overkoepelend werkinstrument opmaken dat het bestuur kan gebruiken ter inspiratie voor de meerjarenplanning.

De dromen van de Senioren zijn in 7 grote kernthema's te vervatten. We proberen deze kort weer te geven.

Mobiliteit:

Mobiliteit is belangrijk voor het behoud van eigen vrijheid. In onze gemeente zijn we verder afgelegen en is mobiliteit onmisbaar.

Het openbaar vervoer is ondermaats en niet gebruiksvriendelijk. Er zouden meerdere (eventueel kleinere) bussen moeten rijden op uren dat mensen hier gebruik van willen maken. Bv. Om in de voormiddag naar de markt te gaan en in de namiddag om op ziekenbezoek in het ziekenhuis te kunnen gaan. Zodra dit in orde zou kunnen gebracht worden, moeten mensen hier natuurlijk van op de hoogte gebracht worden en gesensibiliseerd worden om het openbaar vervoer te gebruiken.

Wanneer dit niet mogelijk is kan er gekeken worden naar alternatieven.

Ten eerste kan er een busje aangekocht worden door de gemeente, dat mensen in groep naar activiteiten brengt. Zo kan er bv. afgesproken worden dat dit busje wekelijks naar de markt of naar de supermarkt rijdt. Mensen kunnen zich hier dan voor inschrijven en samen hun boodschappen gaan doen als een soort van uitstap. Dit busje zou dan ook gebruikt kunnen worden om mensen naar activiteiten van de eigen gemeente te brengen bv. DU!K voorstellingen, Lentefeest, Seniorenweek, jeugdfilm, ... Op deze manier moeten mensen niet allemaal apart met hun wagen de verplaatsing maken, wat weer positief is voor het milieu.

Anderzijds zou er ook kunnen gekeken worden naar een digitaal platform waar mensen kunnen opgeven wanneer ze een verplaatsing maken en nog vrije plaatsen hebben in hun wagen en eventueel mensen willen meenemen. In kader hiervan kan ook gekeken worden naar het systeem van deelwagens. Mensen hebben vaak hun wagen niet meer dagelijks nodig en zouden deze perfect met enkele mensen uit de buurt kunnen delen, als dit een flexibel systeem is.

Tot slot moet de Dienst Aangepast Vervoer beter bekend gemaakt worden. De doelgroep moet proactief geïnformeerd worden.

Naast de gemotoriseerde mobiliteit is het ook zeer belangrijk om je te voet of per fiets goed en veilig te kunnen verplaatsen. Hierom is het belangrijk dat er, op de mooie fiets/voetpaden die de gemeente heeft, duidelijk geplaatst wordt waar de plaats is van de fietser en waar de plaats van de voetganger. Hier zou ook aandacht in de PlussersPost aan gegeven kunnen worden.

De voetwegen zouden goed onderhouden moeten worden. Als er nieuwe verharding wordt gebracht moet dit vastgereden worden of met een bord gemeld worden, aangezien dit gevaarlijk los ligt voor fietsers. Een kaart waar alle voetwegen en wandelwegen op aangegeven staan is zeer welkom. Ook de bordjes die wandelwegen aangeven moeten

regelmatig gecontroleerd worden of ze er nog zijn en goed zichtbaar zijn. Rustbanken langs wandelwegen zijn perfecte ontmoetingsplekken, maar zouden voorzien moeten worden van een vuilnisbakje.

Verbondenheid in de buurt

Tegenwoordig kennen mensen hun buren niet meer. Door het gehaaste leven, leven mensen vaak naast elkaar zonder elkaar te kennen. We moeten inzetten om meer verbondenheid in de buurt te kunnen maken. Hiervoor hebben de Senioren enkele ideeën.

Door het maken van een gezellig, aanlokkelijk plaatsje waar mensen kunnen samenkomen zorg je voor een ontmoetingsplek. Zo zou bv. aan de kerk in Ransberg op de parking een stukje 'vergroent' worden en een bankje met tafel geplaatst worden.

Ook de buurtwinkel wordt vaak als ontmoetingsplek gezien. Het is voor de mensen vaak ook een uitstapje om hun boodschappen nog zelf te kunnen doen, ze hebben dan de vrijheid om hun eigen boodschappen te kiezen. In niet elke deelgemeente is er nog een buurtwinkel, hier zou kunnen bekeken worden of er eventueel een mini-markt (bv. Groetenwagen, kippenkraam) of winkelwagen kan aangetrokken worden. Op deze manier komt de buurt op hetzelfde moment naar dezelfde plek en leren ze elkaar terug kennen en kunnen ze een praatje maken.

Een aanpak van eenzaamheid is noodzakelijk.

Heel wat mensen zijn volgens het ouderenbehoefteonderzoek van professor Verté bereidt om vrijwilligerswerk op te nemen als hen dit gevraagd wordt. Er zou hiervoor een databank kunnen opgemaakt worden met het volledige vraag en aanbod van vrijwilligerswerk, zowel vanuit de gemeente en OCMW als vanuit de verenigingen. Op deze manier kunnen mensen makkelijker een taak vinden die bij hun past.

Wonen

De senioren wonen graag in onze gemeente, ze wonen echter niet altijd in een voor hen meest gepaste woning. Het zou aangenaam zijn om woonsites te maken waar ook enkele aangepaste appartementen of kleinere woningen zijn voor senioren. Hun grote huizen komen dan ter beschikking voor jonge gezinnen. Deze woonsites moeten vooral ingericht worden met de verbondenheid in het achterhoofd. Het moet er gezellig wonen zijn, in het groen, met een winkeltje in de buurt en een ontmoetingsplaats en gezamenlijke tuin waar mensen een praatje kunnen maken.

Ook zorgwonen kan een oplossing bieden als er een deel van de woning zou mogen verhuurd worden aan een jonger gezin. Deze betalen dan een lagere huurprijs in ruil voor het opnemen van enkele zorgtaken zoals bv. naar de winkel gaan, helpen na een val, ...

Zorg

Mensen willen zo lang mogelijk thuis blijven wonen, maar dit moet mogelijk zijn.

De overgang tussen het wonen in hun eigen woning en een woonzorgcentrum zou geleidelijk moeten gebeuren met bv. tussenstappen in serviceflats, liefst / of, op woonsites zoals hierboven vermeld. Deze zouden best dicht in de buurt van een woonzorgcentrum liggen zodat de drempel minder groot wordt.

Alleen thuis zitten is ook niet alles, daarom moet er erg gewerkt worden aan de verbondenheid om eenzaamheid te voorkomen. Er moet blijvend aandacht zijn voor thuiszorg en mantelzorg. Mensen die geen mantelzorgers in de buurt hebben zouden terecht moeten kunnen bij een centraal meldpunt in de gemeente wanneer ze hulp nodig hebben bij een val, door dit te

koppelen aan hun personenalarmsysteem. Ook het project 'Beter een goede buur' moet weer nieuw leven ingeblazen worden.

Bewegen

Om mensen zolang mogelijk uit een zorgbehoevende positie te houden is beweging onmisbaar. Er wordt reeds zeer veel georganiseerd, maar mensen moeten er geraken en op de hoogte zijn van het aanbod. Mensen moeten hiervoor aangesproken worden en actief uit hun huis gehaald worden. Zoals reeds eerder aangehaald is de mobiliteit hier ook zeer belangrijk. Er is een mooi aanbod, maar mensen moeten er geraken.

Er moet blijvend ingezet worden op het beweegaanbod, senioren yoga, rugscholing en bewegen op verwijzing verdienen onze aandacht.

Veiligheid

Eén van de voorwaarden om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen is ook het gevoel van veiligheid. Dit kan onder andere door te werken aan de brandveiligheid. Het sensibiliseren rond het gebruik van rookmelders kan hierin helpen. Er wordt ook gedacht aan een voorpost van de brandweer die snel kan reageren.

Ook op inbraakpreventie en verkeersveiligheid moet blijvend ingezet worden.

Informatie

De manier van informeren is tegenwoordig steeds meer digitaal. Daarom moet er blijvend ingezet worden om iedereen mee te nemen in deze digital wereld. Zo kunnen mensen zelfs met een beperkte mobiliteit contacten onderhouden met de buitenwereld.

Seksualiteit en senioren zit nog erg in de taboesfeer. Door correct te informeren, kan dit thema bespreekbaar gemaakt worden.

Ouderen hebben graag één centraal punt waar ze terecht kunnen met al hun vragen. Hulp met administratie wordt erg geapprecieerd.

De PlussersPost wordt goed gelezen en in de huidige vorm gewaardeerd. Hierin mag eens een fiche komen met alle nuttige telefoonnummers (waar ze terecht kunnen, waar technische problemen melden, ...), zodat mensen dit thuis kunnen ophangen. Ook veranderingen in de wetgeving

Via de oprichting van een 'sociaal meldpunt' kunnen we mensen een aanspreekpunt geven waarbij ze met sociale meldingen zoals, rolluiken die al enkele dagen niet opgetrokken worden, terecht kunnen. De medewerkers van het meldpunt contacteren naargelang de specifieke aanmelding betrokken organisaties of diensten. Op heden kunnen mensen met dergelijke meldingen ook al bij het OCMW terecht, maar weten mensen dit ook? Beter hierover communiceren is nodig. Dit sociaal meldpunt kan opgezet worden via een telefooncentrale of met buurtverantwoordelijken. Er kan in elke straat/wijk/buurt een verantwoordelijke aangeduid worden. De mensen in de buurt weten dat ze bij deze persoon terecht kunnen met vragen, hij of zij kan ook zijn voelspriet gebruiken om de mensen in zijn buurt te vertegenwoordigen bij de gemeente of OCMW, maar kan ook signalen doorgeven. Op deze manier geven we mensen zeggenschap en verantwoordelijkheid. Er kan niet meer gezegd worden: 'ik dacht dat hij of zij dat wel ging doorgeven'.

Een gemeentebrochure waarin alle informatie rond mobiliteit, activiteiten, verenigingen en dergelijke gebundeld zijn zou zeer interessant kunnen zijn. Dit zowel voor huidige als voor nieuwe inwoners.

Aan het College van Burgemeester en Schepenen
de Leden van de Gemeenteraad
van en te KORTENAKEN

Geachte heer Burgemeester
Geachte Schepenen
Geachte mevrouw
Geachte heer

Bekommerd om het welzijn van de inwoners en de plaatselijke verenigingen in de uitbouw van de deelgemeente Waanrode, willen de leden van de Algemene Vergadering van de Culturele Dorpsraad vzw Waanrode thans de wensen, verlangens en behoeften laten kennen, die er leven bij de plaatselijke bevolking en verenigingen.

Wij zijn ervan overtuigd dat u het belang van dit memorandum zult onderkennen en durven dan ook rekenen op uw medewerking en steun voor de realisatie en de uitvoering, in de komende zes jaren, van de hieronder opgenomen 59 punten, die wij makkelijkheidshalve hebben ingedeeld in zeven rubrieken.

A. Op het fiscale vlak:

- geen verhoging van de personenbelasting noch van de opcentiemen
- behoud van belasting op leegstand
- nastreven van maximale subsidiëring bij uitvoering van werken en projecten

B. Op het vlak van Cultuur, Sport, Onderwijs en Jeugd:

- optimale uitbating van de sporthal met bijhorende openluchtaccommodaties met aanleg Finse piste
- aanpassing (verhoging) van de gemeentelijke toelagen aan de verenigingen en herinvoering maximumfactuur
- administratieve vereenvoudiging en transparantie in toekenning gemeentelijke toelagen
- behoud en uitbreiding van de indirecte subsidiëring voor de verenigingen door de ter beschikkingstelling van allerlei materialen, zoals nadarafsluitingen, podium, kopieertoestel, beamer, sportmaterialen, vervoer van kampmaterialen voor jeugdbewegingen, maaien van voetbal- en speelpleinen, e.d.
- afwerking binneninrichting KLJ-lokaal "De Ark"
- initiatieven ter bevordering van fiets- en carpooling bij schoolkinderen
- realiseren van veilige 'binnendoor-fietsroutes' naar school en sporthal
- ondersteuning van toeristische en buurtinitiatieven
- verdere uitbouw van bibliotheek en uitbreiding vakantiewerking
- realiseren van nieuwe BKO-lokalen
- realiseren opslagplaats materialen verenigingen
- uitbouw van een erfgoeddepot voor verenigingsleven
- ondersteuning bij oprichten van nieuwe cultuur-, jeugd- en sportverenigingen

C. Op het vlak van Openbare Werken, Verkeer en Veiligheid:

- aanleggen van fietspaden langs Halensebaan (tussen Tolkamerstraat en Klipgaardestraat en tussen Oude Diestsestraat en Rijnrode), langs Boterbergstraat (tussen Tolkamerstraat en Klipgaardestraat), langs Hemelrijkstraat (tussen woningen Grote Vreunte 1 en 20) en Scherpendriesstraat
- verfraaiing en slemwerken dorpsplein met inbegrip van vernieuwing kerkhofmuur en voetpad en wijziging voorrangsregels
- verbetering van wegdek en voetpaden Dorp (tussen dorpsplein en Grote Vreunte)
- behoud en verfraaiing oppervlakte Torendraaiersplein
- dorps(kern)vernieuwing met respect voor het historisch erfgoed
- duidelijke afbakening parkeerplaatsen Bergendal
- verbetering voetpad Parelstraat
- aanbrengen slemlaag in St.-Annenveldstraat
- trajectcontrole langs Halensebaan
- '30 km'-bevorderende maatregelen ter hoogte van de school in Oude Diestsestraat door o.a. aanduiding parkeerplaatsen
- invoering van beurtelings parkeren of aanduiding parkeerplaatsen op Boterbergstraat
- plaatsing van buswachthokjes in Boterbergstraat, Klipgaardestraat en Oude Diestsestraat
- permanent onderhoud van de kerkhoven en vernieuwing slemlaag en aanleg 'sterrenweide' op nieuw kerkhof
- tijdig vervangen van onleesbare of verdwenen verkeersborden
- afschaffing voorrang van rechts in gans de gemeente
- tijdig bekendmaken van verkeersreglementeringen bij plaatselijke manifestaties
- aandrigen snelle plaatsing verkeerslichten kruispunt Klipgaardestraat - Tiensesteenweg

D. Op het vlak van Ruimtelijke Ordening, Milieu, Leefomgeving en Toerisme:

- realisatie van sociale woningen en starterswoningen voor jonge gezinnen en betaalbare woningen met voorrang aan de inwoners van eigen gemeente
- behoud van het landelijke karakter van Waanrode
- aandacht voor en ondersteuning verfraaiing van plaatselijke kapellen
- oplijsten van allerlei premies en subsidies e.d. en hulp en begeleiding bij invullen aanvragen
- aanleggen en tijdig onderhouden van groenbeplanting en bloemperken
- overleg bij uitvoering werken van openbaar nut
- degelijk onderhoud van wegbermen, wegboorden en grachten met inbegrip van verdelging van onkruid en ratten
- bescherming van landbouwgronden en onderhoud van landbouwwegen (door o.a. grindbedekking)
- maatregelen tegen sluikstorten en milieu- en natuurschendingen
- versterken van toeristisch karakter van de gemeente door onderhoud van veilige wandel- en fietstrajecten
- promotie van gemeente als Straffe Streekgemeente met inbegrip van rozenlikeur 'Waanrode'
- ondersteuning bij onderhoud van historisch en religieus erfgoed zoals kapellen

E. Op het vlak van Informatie en Inspraak:

- verdere uitgifte van het gemeentelijk informatieblad met meer ruimte voor verenigingsleven
- verdere uitbouw van gemeentelijke website
- inrichten van hoorzittingen, infoavonden en aandacht voor inspraak via adviesraden
- snelle en duidelijke informatie bij wegenwerken
- organisatie van ontmoetings- en wegwijsdagen voor nieuwe inwoners met o.a. de uitgifte van een gemeentelijke welkomstbrochure en medewerking verenigingsleven
- plaatsing van digitale infoborden

F. Op het sociale en maatschappelijke vlak:

- gezinsondersteunende dienstverlening verder uitbouwen
- aangepaste dienstverlening aan noden van het moment met daarbij duidelijke informatie naar bevolking toe i.v.m. hulp- en steunmogelijkheden
- promotie van samenaankoop energie en energiebesparende materialen
- concrete hulp aan kansarme gezinnen o.a. huiswerkbegeleiding, invullen van documenten voor premies en/of subsidies
- verdere uitbouw van seniorenwerking met behoud van mobiele ambtenaar en Plusserspost
- jaarlijkse gemeenschappelijke viering van alle jubilarissen (50-, 60- en 65-jarig huwelijksjubileum)
- behoud van mantelzorgpremie en ondersteuning andere vrijwillige zorgverleners

G. Op het vlak van intergemeentelijke samenwerking:

We wensen dat de gemeente Kortenaken in de toekomst als zelfstandige gemeente blijft bestaan, eventueel in concrete samenwerkingsverbanden met omliggende gemeenten voor bepaalde gemeente-overstijgende aspecten.

Zo gemeentelijke fusies door de hogere overheid worden opgedrongen, pleiten we voor een fusie met de gemeente Bekkevoort.

Als inwoners en als afgevaardigden van de verenigingen van Waanrode zijn wij ervan overtuigd dat, in een geest van eensgezindheid en samengedragen verantwoordelijkheid, de opgesomde punten in de komende zes jaren kunnen gerealiseerd worden, zonder de financiële draagkracht van de gemeente te bezwaren, aangezien de meeste eerder bescheiden en gespreide initiatieven betreffen.

De raad van bestuur van de Culturele Dorpsraad vzw verklaart zich hierbij, in naam van de Algemene Vergadering, bereid om met u al deze punten te bespreken en om samen naar mogelijke oplossingen te zoeken voor de gestelde noden, problemen en wensen.

Voor de Algemene Vergadering van de Culturele Dorpsraad vzw Waanrode,

de secretaris,

D. Haesevoets

de voorzitter,

J. Vander Velpen

Kortenaken, juli 2019

Geachte,
Beste leden van het gemeentebestuur van Kortenaken,
Beste bevoegde schepen,
Beste Griet,

Als gemeentelijke raad voor ontwikkelingssamenwerking (de GROSK) schreven wij eind juni 2018 een memorandum aan alle politieke partijen. Wij riepen op om in verkiezingsprogramma's aandacht te besteden aan een aantal belangrijke beleids- en inhoudelijke keuzes voor ontwikkelingssamenwerking.

Nu jullie aan zet zijn voor de volgende 6 jaar in onze gemeente willen we graag de herwerkte inhoud van ons memorandum aan jullie voorleggen om inhoud te helpen geven aan het 'meerjaren beleidsplan' van de gemeente, dit onder meer op vraag van de bevoegde schepen.

Wat het algemene beleid betreft, vragen we de Beleids- en Beheerscyclus af te stemmen op de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties, geconcretiseerd via de SDG indicatoren van de VVSG.

Een aantal aspecten verdienen daarin een belangrijke plaats en hebben we trachten te vertalen naar de concrete situatie in Kortenaken. We willen hier graag zichtbare en tastbare na te streven resultaten voorop stellen. Tegelijk zijn we op zoek gegaan naar mogelijk samenwerkingsverbanden met andere raden of organisaties in de gemeente.

De drie partijen die nu het bestuur vormen, gaven in hun programma aan dat Kortenaken het goede voorbeeld moet geven op vlak van duurzaamheid.

Wij kijken uit om met jullie deze uitdagingen aan te gaan en hopen zo samen een Wijds, Warm en Wereldgericht (WWW.Kortenaken) Kortenaken op te bouwen.

Vriendelijke groeten
Leden van de GROSK

Inhoudelijke keuzes

Doelstellingen	Gaat over	Concrete acties met zichtbare resultaten in Kortenaken
Duurzaam sociaal beleid	Aandacht voor cultuur en interculturaliteit, armoedebestrijding, bevordering van buurt- en verenigingsleven...	Samenwerkingsverbanden - Stimuleren van deelname van alle nieuwkomers in het buurt- en verenigingsleven. - Erkenning van de toenemende diversiteit en werken aan verbondenheid en solidariteit door dit zichtbaar te maken in culturele activiteiten en in het programma van Welzijn & OCMW. - Werken aan integratie door deelname van personeel aan opleidingen om met diversiteit om te gaan. - Oprichten van een werkgroep die onder meer de indicatoren van de SDG's over armoede aanpakt en evalueert. Samenwerkingsverband: VVSG, directie Kortenaken, Welzijn & OCMW (bijzonder comité), cultuurraad, jeugdraad.
Duurzaam economisch beleid	Een duurzaam aankoopbeleid voeren, bevordering van sociale economie, deeleconomie en korte keten stimuleren, resoluut kiezen voor fairtrade	- Met begeleiding van VVSG werken aan een duurzaam aankoopbeleid. - Bevorderen van sociale en deeleconomie door het ondersteunen van bestaande en nieuwe korte keten initiatieven. - Jaarlijks een infobrochure uitwerken van lokale producenten, zowel korte keten als fairtrade. - Werk maken van de voorbeeldfunctie door het zelf afnemen van producten van zowel korte keten als fairtrade (voor bijvoorbeeld recepties, personeelsfeesten, dagelijkse drank, buitenschoolse opvang...). - Het nemen van initiatieven die een meerderheid van mensen bereiken om de sociale deeleconomie te stimuleren (weggeefkast...). Samenwerkingsverband: VVSG, directie Kortenaken, landbouwraad, middenstandsraad, Oxfam, De Winning, CSA De Koningsbemde.

Inhoudelijke keuzes (vervolg)

Doelstellingen	Gaat over	Concrete acties met zichtbare resultaten in Kortenaken
Duurzaam ecologisch beleid	Een duurzaam klimaat-, groen-, afval- en milieubeleid	Samenwerkingsverbanden . Het uitwerken van een duurzaam mobiliteitsplan. . Een infomoment organiseren voor alle burgers over 'hoe afval vermijden of verminderen'. . Sensibiliserende acties naar de middenstand en naar verenigingen in verband met afvalbeleid. . Concrete initiatieven om het sluikestorten aan te pakken. . Een lokaal systeem ontwikkelen voor statiegeld op blik en plastic flessen. . Elke nieuwe aankoop onderwerpen aan de duurzaamheidscriteria (zie ook duurzaam economisch beleid). Dit voor onder meer: schoonmaakproducten, papier, werkledij, bouwmaterialen, meubilair en toestellen... . Verduurzamen van het containerpark door intensere selectie in functie van toeleiding naar kringwinkels. Samenwerkingsverband: VVSG, directie Kortenaken, milieuraad, landbouwraad

Kerntaken

Wij van onze kant verbinden ons ertoe om voornamelijk te focussen op onze kerntaak namelijk adviezen verstrekken en ingaan op vragen tot het geven van advies.

Daarnaast willen wij bijkomend samen met jullie inzetten op:

- . Hertalen van het woord 'ontwikkelingssamenwerking' in het licht van de SDG's en van de nieuwe maatschappelijke kijk op superdiversiteit.
- . Actief en zichtbaar op zoek gaan naar samenwerkingsverbanden met andere raden en organisaties in de gemeente.
- . Actieve deelname van burgers ('participatie') in vormgeving en uitvoering van het beleid stimuleren met onder meer waardering van de adviesraden en hun adviezen
- . Voldoende sensibiliseren rond de verschillende thema's op een positieve, constructieve en attractieve manier (een gemeentebestuur met een voorbeeldfunctie om samen met de burgers ambassadeurs te zijn).

Adviezen

Om bovenstaande inhoudelijke keuzes te kunnen realiseren geven wij bijkomend nog graag volgende adviezen:

- Behoud van een schepen voor lokaal mondiaal beleid
- Ontwikkeling van een dienst 'lokaal mondiaal' met voldoende personeels- (50% ambtenaar) en werkmiddelen
- Een gemeentelijk budget voor ontwikkelingssamenwerking, op basis van de 0.7%-norm
- Behoud van een adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking
- Actieve deelname van personeel, leidinggevenden en politiekers aan vorming en opleidingen van VVSG.